

LUNDS
UNIVERSITET

Socialhögskolan

Konstruktioner om våld i nära relationer

En netnografisk dokumentstudie av diskussionsforum på internet

Annie Eidebakken

Kandidatuppsats (SOPA 63)

VT 2018

Handledare: Kristina Göransson

Examinator: Eva Palmblad

Abstract

Author: Annie Eidebakken

Title: Social Construction of Domestic Violence: A Netnographic Analysis of Internet Forums

Supervisor: Kristina Göransson

Assessor: Eva Palmblad

This study aims to examine how social construction of domestic violence can be shaped by claims-making and social interaction on internet forums. Using a qualitative approach the empirical data was collected in parallel with the theoretical framework. The data comprise eight different forum threads covering incidents of domestic violence discussed by forum users. The results show that the social construction of domestic violence presented by the forum participants is dependent on the actors and their actions. The study also shows that forum participants could convince and inspire one another to comprehend and discuss domestic violence in a similar manner. However when the social construction of domestic violence were at opposing positions between participants, tendencies of conflict were apparent as they rather ended up fortifying their existing perceptions.

Keywords: social construction, domestic violence, claims-making, internet forum

1 Inledning	4
1.1 Problemformulering	4
1.2 Syfte	6
1.3 Frågeställningar	6
2 Kunskapsläge	6
2.1 Forskning om kommunikation på internetforum	7
2.2 Forskning om konversationer	9
2.3 Forskning om våld i nära relationer	10
3 Teori	11
3.1 Claims-making	12
3.2 Erving Goffman och det sociala spelet	13
4 Metod	14
4.1 Val av metod	15
4.2 Netnografisk dokumentstudie	16
4.3 Urval	17
4.4 Metodens tillförlitlighet	19
4.5 Bearbetning och analys	21
4.6 Etiska överväganden	22
5 Resultat och analys	25
5.1 Anspråksformuleringar om orsaker	25
5.1.1 <i>Anspråksformuleringar om våldsutövare som orsak</i>	26
5.1.2 <i>Anspråksformuleringar om våldsutsatta som orsak</i>	28
5.1.3 <i>Anspråksformuleringar om gemensam interaktion som orsak</i>	31
5.2 Anspråksformuleringar om lösningar	35
5.2.1 <i>Anspråksformuleringar om våldsutsatta som lösning</i>	35
5.2.2 <i>Anspråksformuleringar om våldsutövare som lösning</i>	37
5.2.3 <i>Anspråksformuleringar om gemensam interaktion som lösning</i>	40
6 Avslutande diskussion	43
Referenser	46

1 Inledning

1.1 Problemformulering

Är det något jag lärt mig av forumtrådar som handlar om misshandel så är det att en person som slår, aktivt har valt att hantera sina känslor genom att gå på någon annan fysiskt. Detta kan inte förbises. Kan de legitimera att skada dig en gång kommer de kunna göra det igen.

(Utdrag från ett internetforum)

Våld har inte alltid betraktats som problematiskt. En längre tid tillbaka ansågs våld vara något som endast förekom mellan två parter som var okända för varandra (Muehlenhard & Kimes 1999:235). Det var först när våld mot barn inom familjer reflekterades över från ett problematiserande perspektiv som fenomenet våld i nära relationer började ta form likt vad som kan kallas för ett socialt problem (ibid.). Våld inom familjer och speciellt utövat av mannen mot kvinnan har under en längre tid i människans historia setts som legitimt och till och med juridiskt lagligt (ibid.). Historiska fynd har visat att det tidigare ansågs viktigt för mannen att upprätthålla sin maskulinitet och makt inom sin familj, samt uppfostra och disciplinera kvinnan, vilket ansågs göra våldet till en nödvändighet (ibid.). Historiska perspektiv på våld och dess aktörer kan sägas eka kvar i vår nutid. Under en längre tid har tanken om att den våldsutsatta är orsaken till våldshandlingen dominerat hur våldet betraktats (ibid.), där den våldsutsatta bär ansvaret för att agera på ett sätt som inte riskerar att väcka våldsutövaren till att utföra våldshandlingar. Det är inte allt för länge sedan gifta män juridiskt sett inte kunde våldta sina fruar, det syntes vara omöjligt att en våldtäkt skulle kunna äga rum i ett äktenskap, då kvinnan automatiskt samtyckt till sex med mannen den dagen hon gift sig med honom (ibid.). Även den rådande brottsskadelagens paragraf 12 kan anses präglad av mer historiska perspektiv på våld. Paragrafen kan användas på ett sätt som syftar till att tillskriva den våldsutsattas beteende betydelse, genom att bedöma om beteendet utgjort provokation för

brottet, vilket kan minska de ersättningsbelopp som staten blir skyldig brottsoffret (Brottsskadelag 2014:322).

Vad som är ett socialt problem definieras genom kollektiva definitionsprocesser som sker i mellanmänskliga möten och interaktioner, genom både tal och handlingar (Sahlin 2013:131; Sunesson 2006:342). På så sätt är det vi människor som styr vad begreppet våld i nära relationer faktiskt innebär i vår samtid (Muehlenhard & Kimes 1999:243). Själva definitionerna av sociala problem har visat sig ha en stor betydelse för hur vi betraktar det specifika problemets orsaker och lösningar och hänger således ihop med varandra (Meeuwisse & Swärd 2013:44).

Fler än var femte person av Sveriges befolkning anses idag bli utsatta för brott i nära relationer (Frenzel 2014:8). Trots att våldsutsatta i nära relationer sällan anmäler händelsen (ibid.), anmälde 1 895 män och 10 115 kvinnor år 2017 att de blivit utsatta för misshandel (ibid.). Mindre än en tiondel av kvinnorna samt mindre än en femtedel av männen som utsatts för våld i sin relation har tagit kontakt med socialtjänst, kvinnojour, mansjour, annan frivilligorganisation eller myndighet i syfte att få hjälp med sin utsatthet (ibid.). Jourernas och hjälporganisationernas arbetssätt har kritiserats för att vara präglad av en för snäv och begränsad förståelse av våld, i vilken våldets aktörer ofta har en anknytning till kön (Mattsson 2013:150).

Sveriges regering presenterade 2016 att de tagit fram en nationell strategi för att bekämpa det våld som utförs av män mot kvinnor, vilken började gälla i Januari 2017 och framställs som en strategi som ska följas i 10 år framöver (Skr. 2016/17:109). I skrivelsen om den nationella strategin framgår att socialtjänstens insatser för både våldsutsatta och våldsutövare varierar stort beroende på kommun, samt att våldsutövare ofta inte har nåtts av informationen om socialnämndens ansvar när det kommer till att hjälpa våldsutövare (Skr. 2016/17:129). I samma avseende framhävs även kompetensutveckling och utbildning för de som möter våldsutsatta och våldsutövare i sina yrken, särskilt de yrkesgrupper som befinner sig inom vård och omsorg såsom socionomer och sjuksköterskor (Skr. 2016/17:148).

Det har blivit allt mer vanligt att utsatta personer söker stöd, råd eller hjälp på internet i så kallade självhjälsgrupper eller internetforum (Li & Feng 2015:304). Självhjälsgrupper erbjuder personer som befinner sig i svåra situationer att utbyta erfarenheter och verka stöttande för varandra (Karlsson 2011:123). Skeenden i sådana grupper ger deltagarna en möjlighet att bilda en gemensam uppfattning och förståelse om vad ett visst problem

innefattar (ibid.). Internet ger den hjälpsökande möjlighet att nå ut till ett större antal människor oberoende av sin geografiska position (Li & Feng 2015:304). Anonymiteten på internetforum verkar både gynna för hjälpsökarens mod att våga berätta och uttrycka sig om sitt problem, då risken för stigmatisering och repressalier minskar, samtidigt som den bidrar till mindre självzensur av tankar och åsikter hos samtliga deltagare på dessa forum (ibid.). Hjälpsökande som vänder sig till denna form av arenor kan bli bemötta både med stöd och vägledning men även elaka kommentarer, vilka i sin tur kan påverka hjälpsökarens känslor och hanterande av svårigheterna, samt påverka resterande forumdeltagares uppfattning och reaktioner om det specifika problemet och dess aktörer (Li & Feng 2015:317).

Denna studie ämnar frambringa nya perspektiv på hur människor kan skapa konstruktioner om det sociala problemet våld i nära relationer, genom att analysera de sammanhang där våldsutsatta vänder sig till internet för att få råd från andra människor om sin situation.

1.2 Syfte

Syftet med denna studie är att undersöka hur konstruktioner om våld i nära relationer formas och omförhandlas, genom anspråksformuleringar och social interaktion på internetforum.

1.3 Frågeställningar

- ❖ Vilka anspråk om orsaker till våld i nära relationer framförs av forumdeltagarna?
- ❖ Vilka anspråk om lösningar på våld i nära relationer framförs av forumdeltagarna?
- ❖ Hur kan konstruktioner om våld i nära relationer på internetforum förstås i termer av ett socialt spel?

2 Kunskapsläge

Kunskapsläget har formats och tagits fram utefter det empiriska materialet. På grund av studiens netnografiska inriktning och de nya kommunikativa arenor som det medför, ansågs det vara av vikt att beröra forskning om hur människor interagerar på internet. Forskningen i

detta avseende framhäver främst kommunikation som sker på så kallade *internetforum* där personer kan skapa forumtrådar, eftersom det är den formen av kommunikation som studerats i denna studie. Frågeställningarna syftar inte till att undersöka vad forumdeltagarna anser vara orsaker eller lösningar till våldet, utan hur deras konstruktioner av orsaker och lösningar till våld i nära relationer formas utefter de samspel som sker mellan dem i forumtråden. Följande förekommer därför ett avsnitt där forskning om konversation mellan människor presenteras. Detta för att få en djupare förståelse om människans kommunikativa egenskaper, behov och betydelse, vilket kan anses vara av relevans för förståelsen om hur forumdeltagarnas mellanmännsliga interaktion får betydelse för deras anspråk om orsaker och lösningar. Eftersom sociala problems orsaker och lösningar, vilket studiens frågeställningar tar sin utgångspunkt i, är direkt kopplat till det sociala problemets definition (Meeuwisse & Swärd 2013:44), ansågs det vara av direkt relevans att söka kunskap om definitioner på våld i nära relationer. I detta avseende ansågs Per Isdals (2000) begreppsteori stämma väl överens med de definitioner och begrepp som var återkommande i forumdeltagarnas konversationer.

Sökning av tidigare forskning och kunskapsläge har skett genom databaser som Lubsearch, Lovisa och Google Scholar. Även litteratur från tidigare kurser på socionomprogrammet har använts, samt har även förslag på litteratur inom ämnena från tidigare arbeten av handledare och bedömare kunnat bidra. Sökningen har främst haft sitt fokus kring forum, kommunikation på internet, samtal, mellanmännslig kommunikation samt konstruktioner och definitioner om våld och våldsaktörer.

2.1 Forskning om kommunikation på internetforum

Världen förlitar sig i allt större utsträckning på programvaror i alla aspekter av livet (Bailis, Kwon & Wilcox 2018:48). Med hjälp av internet har den hierarkiska informationsstrukturen förändrats från att gå från att klienter träffar en expert för att få information till att istället kunna söka upp expertinformation och andra perspektiv online (Cato, Börjesson & Palmblad 2016:164). Det kan sägas finnas olika perspektiv om kommunikationen som sker online (Daneback & Sorbring 2016:18). Vissa menar att kommunikationen online saknar flertalet av de aspekter som finns offline medan det finns andra som argumenterar för att online-miljön inbjuder till att tala om mer tabubelagda ämnen och att det finns goda möjligheter att formulera sig online på grund av utvecklade tekniker som exempelvis emoji (ibid.). En

annan uppfattning är även att online- och offline-kommunikation faktiskt inte skiljer sig åt (ibid.).

En stor del av befolkningen har tillgång till internet (Daneback & Sorbring 2016:16). Det kan sägas att tekniken har möjliggjort en slags demokratisering, då fler får möjlighet att uttrycka sig och organisera sig inför åsikter om samhällsfenomen (Bohlin & Gurdal 2016:123).

Vidare menas att det som sker online är en avspegling av det som sker offline då aktiviteterna som sker i de olika miljöerna liknar varandra (Daneback & Sorbring 2016:17). Det kan även sägas förekomma en viss acceptans online som inte verkar finnas i samma utsträckning offline (ibid.). Slutligen menar man också att det sker en ackomodation, det vill säga att tankar om vad som är moraliskt riktigt online inte allt för sällan införlivas i attityder offline (ibid.). Diskussionerna online bidrar således till att bestämma vad som anses tillhöra norm eller avvikelse, även offline (Cato, Börjesson & Palmblad 2016:150).

En studie gjord på Facebook-användare visade att personer är mer benägna att uttrycka sina avvikande åsikter i offline-miljöer snarare än online (Neubaum & Krämer 2016:157). Det visade sig att personerna som var med i studien hade en högre förväntan om att de skulle bli dömda eller utsättas för påhopp på grund av sina yttrade åsikter online än offline (Neubaum & Krämer 2016:158). Det visade sig att rädslan för att bli dömd skapade en strävan efter självcensur, samt att rädslan för påhopp hämmade viljan att uttrycka åsikter (ibid.). Det framkom även att rädsorna kunde bottna i hur materialet de producerat kunde arkiveras, användas eller sökas upp, vilket skulle kunna leda till negativa konsekvenser i framtiden i exempelvis en arbetssökande position (ibid.). På så vis drogs slutsatsen att Facebook kan anses vara en hotfull arena att uttrycka sina avvikande åsikter på, på grund av sin unika sfär (ibid.).

När en person upplever att hen har ett problem har det visat sig att det inte är ovanligt att hen använder sig av internet för att söka information eller få hjälp, istället för att vända sig till socialtjänsten eller vården (Cato, Börjesson & Palmblad 2016:150). Självhjälpsgrupper innefattar social interaktion som ofta ses som ett hjälp- och stödinstrument, och är baserade på vägledning, information och erfarenheter andra har om olika problem (Cato, Börjesson & Palmblad 2016:151). Diskussioner om problemen verkar inte allt för sällan anknyta till definitioner som används i professionella sammanhang (Cato, Börjesson & Palmblad

2016:152). Psykisk ohälsa och personliga problem anses därmed diskuteras i mellanmännsliga förhandlingar i vad som kan kallas ett nytt landskap (Cato, Börjesson & Palmblad 2016:151).

2.2 Forskning om konversationer

Förmågan till informationsutbyte har gett människan en kollektiv bank av viktig information, vilket har gett henne en evolutionär fördel (Shiller 1995:183). Denna evolution kan i vissa avseenden inte sägas ha kommit till sin ända, vilket medför att kommunikationen mellan människor inte alltid är oproblematisk (ibid.). Emotionella responser verkar påverka kommunikationen hos den enskilda individen på flera sätt och göder fortsatt dialog (ibid.). Dialogers egenskaper kan verka avgörande för personer som befinner sig i en svår situation där dialogen utgör en del i ett hjälpande (Engquist 2013:59)

Det har visat sig att personliga historier eller berättelser kan konkretisera abstrakta koncept om fenomen som i olika avseenden berör rättvisa, självständighet eller skada, och kan i vissa fall verka fostrande på diskussioner i form av vilka principer som är applicerbara i aktuell kontext (Edgell et al. 2016:21). Personliga historier kan på så vis motverka en generalisering (ibid.). I samma avseende kan sådana historier stimulera sina mottagare till fantasi och empati, på grund av att de riktar uppmärksamhet till moraliska, personliga och praktiska konsekvenser (ibid.). Abstrakta principer och personliga historier kan således anses komplettera varandra i kollektivt resonerande processer, då de stimulerar varandra (ibid.).

Talförmågan har gett människan förmågan att utveckla komplexa hjärnstrukturer som stöttar emotionella och mellanmännsliga beteenden (Shiller 1995:183), och det finns olika begrepp som kan identifiera hur en förhållning i konversationer kan se ut (Engquist 2013:73). Ett sätt att visa respekt och intresse för en annan persons perspektiv är genom att bekräfta vad det är personen försöker förmedla (Engquist 2013:74). Ett annat sätt att förhålla sig kan kallas diskonfirmering av vad en person yttrar, vilket betyder det motsatta, det vill säga att framföra att personen har fel och hänvisa till att ens egna åsikter är mer rätt (ibid.). Det finns även ett annat sätt som innefattar att försöka framstå som obegriplig genom att exempelvis skifta abstraktionsnivå på samtalen allteftersom den andra personen försöker få en riktig respons, detta kallas att diskvalificera (ibid.).

För att upprätthålla ett artigt förhållningssätt strävar grupper ofta efter att ha inkluderande samtalsämnen i vilka det förekommer oskrivna regler (Shiller 1995:184). En av

de oskrivna reglerna innebär att en individ inte har rätten att ta en betydande plats i ett samtal, även ifall personen skulle besitta kunskap eller inneha information som hade kunnat gagna de andras kunskapsläge (ibid.).

Konversationers riktning och utgång kan påverkas av parternas olika värderingar (Engquist 2013:76). Om en part har uppfattningen att hen har rätt och interagerar eller konverserar utifrån det, kan det antingen skapa mothugg eller en känsla av likgiltighet inför samtalet hos den andre parten (ibid.). Olika värderingar kan, hanterade med nyfikenhet eller *en ömsesidig argumentation* (Engquist 2013:77), istället generera en så kallad induktiv syntes, där parterna med hjälp av sina olika värderingar kommer fram till något de inte lyckats med utan att föra samman sina värderingar (ibid.).

2.3 Forskning om våld i nära relationer

Definitionen av våld i nära relationer har stor betydelse för hur anspråk angående det sociala problemets orsaker och lösningar tar sin utformning (Meeuwisse & Swärd 2013:44). På detta sätt blir det av direkt relevans att i denna studie söka kunskap om hur våld i nära relationer kan definieras, både för att försöka få en större förståelse för forumdeltagarnas anspråk om orsaker och lösningar på våld i nära relationer men också hur deras anspråk förändras och formas av deras sociala samspel, då deras anspråk kan utformas efter lika eller olika typer av definitioner.

Det har förekommit olika definitioner av vad våld anses vara (Isdal 2000:33). Våld har tidigare diskuterats utifrån begreppen instrumentellt och expressivt våld (Isdal 2000:40). Begreppen har grundat sig på tanken att våldshandlingar skiljer sig åt beroende av varför de förekommit (ibid.). Instrumentellt våld syftar till att omfatta de handlingar som våldsutövaren gör målinriktat för att uppnå något speciellt. Expressivt våld syftar istället till att beskriva våldshandlingar som ett uttryck för en känsloreaktion (ibid.). Isdal (ibid.) förhåller sig kritisk till denna indelning då han menar att det avgränsar våldet och ger de olika parterna skilda värden. Han menar att indelningen genererar en begriplighet för det expressiva våldet vilket inte allt för sällan får konsekvensen med sympatiserande för våldsutövaren. I samma avseende blir då det instrumentella våldet mer obegripligt och rankas som mer allvarligt och hemskt än det expressiva (ibid.).

Isdal (2000:34) väljer istället själv att se våldet som en funktionell makthandling. Våld är handlingar som utspelar sig mellan människor där handlingens syfte är att utöva en makt (Isdal 2000:40). På detta sättet menar han att våldshandlingar kan förekomma i betydligt fler skepnader när kärnan av våld utgörs av ett gemensamt mönster. Han väljer att definiera våld så här;

Våld är varje handling riktad mot en annan person, som genom denna handling skadar, smärftar, skrämmer eller kränker, får denna person att göra något mot sin vilja eller avstå från att göra något den vill. (Isdal 2000:34)

Isdal (2000:36) är av uppfattningen att den klassiska tanken om våld som något enbart fysiskt behöver utvidgas och har därför utifrån sin definition sedan utvecklat en teori om att våld kan delas in enligt följande kategorier; *Fysiskt våld*, *Sexuellt våld*, *Materiellt våld* och *Psykiskt våld* (Isdal 2000:41). Isdal (2000:64) beskriver även att medvetenheten om risken att bli utsatt för våld hos den våldsutsatta kan benämnas som *Latent våld*, som ett ständigt närvarande hot att leva under, samt kategoriserar han det våld den våldsutsatta använder mot våldsutövaren som *Motvåld*.

3 Teori

Studiens empirinära ansats har fått styra de teorival som gjorts. Syftet utgår ifrån att undersöka hur forumdeltagarnas konstruktioner om orsaker och lösningar blir till i det sammanhang de befinner sig i, och intresserar sig således inte för vad för orsaker eller lösningar på problemet forumdeltagarna kommer fram till. *Claims-making* har sitt fokus på hur konstruktioner om sociala problem blir till och stämde väl överens med det empiriska materialet som analyserats. Det mellanmännsliga samspel som sammanhanget medförde verkade ha en betydelse för hur forumdeltagarnas konstruktioner om våld i nära relationers orsaker och lösningar blev till, vilket gav upphov till att använda en teori med fokus på mänskliga interaktioner. På detta sätt har Erving Goffmans och *det sociala spelet* använts i analysen av det empiriska materialet. Följande avsnitt är därav indelat under två rubriker; *Claims-making* och Erving Goffmans teori om *det sociala spelet*.

3.1 Claims-making

Människan är pragmatisk och arbetar aktivt för att förstå sin verklighet (Loseke 2003:28) och vad hen betraktar som ett problem föds i mellanmänskliga interaktioner (Loseke 2003:70). Claims-making eller på svenska, anspråksformulering (Jönsson 2010:18) baseras på antagandet att människor konstruerar sociala problem genom att skapa mening i något, då det egentligen inte kan sägas existera en inneboende mening i enskilda objekt (Loseke 2003:25). Ett anspråk kan vara visuellt, verbalt eller handla om ett beteende hos någon eller något, som strävar att övertyga en grupp om att något specifikt är ett problem eller har en större betydelse för ett socialt problem (Loseke 2003:26). På detta sätt berörs alla människor mer eller mindre av anspråksformulering då vi ofta hör, ser eller uttrycker tankar och åsikter om fenomen i vår vardag (Loseke 2003:31). Att göra anspråk på något kan i detta fall mer eller mindre handla om att övertyga andra om att något kan betraktas som en sanning (Loseke 2003:35), vilket även gör anspråket beroende av sin trovärdighet inför dess åhörare (Spector & Kitsuse 2001:78). Personer som strävar efter att skapa mening kan kallas för anspråksformulerare, *claim-makers* (Loseke 2003:25).

Konstruktioner om orsaker och lösningar på våld i nära relationer verkade ha en stark anknytning till vad forumdeltagarna ansåg vara viktigt för det specifika händelseförloppet. För att exemplifiera kunde betydelse tillskrivas våldsutövares eller våldsutsattas känsloliv, den miljö händelseförloppet ägde rum, andra aktörer såsom barn eller att en eller båda av parterna var drogpåverkade när våldet utövades. Utifrån att tillskriva dessa olika saker betydelse byggde sedan forumdeltagarna upp sin argumentation för att övertyga andra om deras perspektiv, vilket kan sägas göra dem till anspråksformulerare.

Anspråksformulerare uppmantrar sina åhörare att fokusera på att konstruera de mest logiska och resonabla orsakerna om varför något är ett problem (Loseke 2003:27). Inte bara genom att försöka övertyga med hjälp av vetenskapliga studier eller med kvantitativa resultat från dessa, utan även genom att försöka tala till och nå sina åhörare känsloliv, för att skapa empati eller negativt betingade känslor om vissa aktörer eller ett visst fenomen (ibid.).

Personer som validerar dessa anspråk kan benämnas publik (Loseke 2003:25). Om anspråksformuleraren lyckas övertyga sin publik kommer publiken påverkas i sitt sätt att tänka och känna kring den mening som skapats om ett visst objekt (Loseke 2003:27).

Anspråkets trovärdighet och hur det framförs eller formuleras är beroende av sin publiks individuella kontext (ibid.). För att exemplifiera kan det antas att olika grupper ser olika på polisbrutalitet, poliser och människor från minoritetsgrupper upplever antagligen inte samma anspråk trovärdiga inom ämnet (ibid.). I detta avseende kan det antas att personer använder sig av sina erfarenheter och sin generella förståelse om hur världen fungerar när de ska bedöma om ett anspråk är trovärdigt eller inte (Loseke 2003:29).

3.2 Erving Goffman och det sociala spelet

Teorin grundar sig på det fenomen som brukar benämnas "det sociala spelet" (Wide 2011:142) och berör den ytlighet som äger rum i mänskliga interaktioner och kan sägas utgöra en viktig del för människans sociala existens (ibid.). Det handlar om individers upprätthållande av anseende, vilket Goffman benämner som ansikte, genom att uppträda på olika sätt inför varandra (Wide 2011:148). Ansiktet kan ses som en personlig viktig egendom som både individens trygghet som glädje är beroende av (Wide 2011:149). Ett framträdande är den aktivitet som syftar till att influera de andra, observatör som deltagare (Goffman 1959:23). På detta sätt beskrivs människor som aktörer (Wide 2011:149).

Det kan antas att Goffman (1959) inte hade virtuella sammanhang i åtanke då han utvecklade sina teorier om det sociala spelet. I detta avseende kan användandet av hans teorier i denna studie anses vara problematiskt. I sociala virtuella sammanhang såsom forumtrådar, för människor en konversation genom så kallade online identiteter (Berg 2015:40) vilka ofta har alias. Varje individ har en offline och online identitet som har namn, vilket gör att personer runt dem, offline eller online, kan identifiera dem. Eftersom ett alias kan kopplas till en viss användare på en social plattform på internet, kan de andra online identiteterna känna igen vilken användare det är. På detta sätt utgår denna studie från att online identiteter är beroende av sitt online-framträdande och är således en aktör i ett socialt spel. Mer om offline och online identiteter presenteras under metodavsnittet och underrubriken *netnografisk dokumentstudie*.

Aktörer besitter ofta uppfattningen att hens observatörer ska ta uppträdandet på allvar, att det som sägs och framförs är på det sätt aktören påstår (Goffman 1959:25). Samtidigt är framförandet beroende av social kontext (ibid.).

[...] individen gör sitt framträdande och spelar sitt spel 'till förmån för andra människor'. (Goffman 1959:25).

Eftersom ansiktet är beroende av andra människors uppfattningar kan det fråntas den individ som inte anses vara värdig att inneha det (Wide 2011:149). På detta sätt tvingas människor mer eller mindre försöka upprätthålla sina ansikten (ibid.). Det sociala spelet grundar sig även i tilliten att inte genomskåda eller avslöja varandra men i detta försök till övertygelse om tillit blir det samtidigt problematiskt, då det i samma mening blir underförstått att den andre besitter förmågan att genomskåda (Wide 2011:143).

Individer undviker situationer där de vet att det förekommer risk att tappa ansiktet, vilket kan handla om något så konkret som ett samtalsämne (Wide 2011:150). De fall då ansiktet tappas eller riskerar att tappas kan en så kallad ansiktsräddning ske, som kan bestå av en orsaksförklaring eller bortförklaring av framträdandet (ibid.). Andras lyckande eller misslyckande av att upprätthålla sina ansikten är också av betydelse för den enskilda individen (ibid.). Andra individers misslyckande med sitt framträdande kan sätta press på tilliten om genomskådande, det är då viktigt att den andra individen visar att hen inte tänker avslöja (ibid.). Situationer som innefattar att någon tappar sitt ansikte kan nämligen eskalera och på så sätt riskera att fler ansikten tappas då det kan bli problematiskt att veta hur framträdandet i en sådan situation ska se ut (ibid.). I detta avseende kan tidigare erfarenheter vara till hjälp när ett beteende eller en reaktion ska förutspås (Goffman 1959:11).

4 Metod

Undersökningen har resulterat i en studie av hur konversationer som sker mellan människor i forum på internet konstruerar våld och dess orsaker och lösningar, men varken våld eller dess orsaker och lösningar kan sägas utgöra starten för detta arbete. Denna studie har istället tagit sin början i att studera den aktuella miljön, det vill säga internetforum. Miljön granskades till en början förutsättningslöst i hopp om att kunna skönja eventuella mönster, vilket kan anses som en särskilt fördelaktig metod när mellanmänskliga interaktioner samt dess betydelser ska undersökas (Guvå & Hylander 2003:11). På detta sätt kan denna studie sägas präglas av ett teorigenererande forskningsperspektiv, då den söker nya teorier i empiriskt material i stället för att applicera teorier på nytt material (Guvå & Hylander 2003:5). Vidare bekantskap med

materialet har med hjälp av forskarens subjektiva egenskaper lett in studien på fokusering kring våld, för att sedan vid närmare studerande av forumdeltagarnas konversationer hamna i att undersöka hur de konstruerar våldets orsaker och lösningar. Datainsamling, bearbetning, analys och eventuella val av teorier inför studien har arbetats fram parallellt, vilket är ett arbetssätt som kan sägas påminna om vad som kallas för Grounded theory (Guvå & Hylander 2003:13).

I detta metodavsnitt har det på grund av undersökningens netnografiska inriktning adderats ett textstycke om just netnografisk forskning, detta för att öka studiens transparens och möjliggöra en större förståelse för läsaren om denna specifika forskningsinriktning.

4.1 Val av metod

Studien utgår från ett konstruktionistiskt ontologiskt antagande vilket har hänvisat till en kvalitativ forskningsstrategi (Bryman 2008:39). Syfte och frågeställningar tar stöd i hur de individer som producerat data för det empiriska materialet tolkar den sociala verklighet de befinner sig i, samt även genom detta, bidrar till att skapa sin sociala verklighet (Bryman 2008:41). På så sätt anses det empiriska materialet för studien genererats genom individernas konstruktioner av den sociala verkligheten, som står i kontrast till att den sociala verkligheten kan betraktas som en objektiv verklighet, vilket kan härledas till konstruktionismens ontologiska motsats, objektivism (ibid.). Forskarrollens subjektiva egenskaper har använts som ett verktyg i skapandet av empiriskt material för studien, som en så kallad producent av data (Svensson & Ahrne 2011:22). Det empiriska materialet har således i denna studie inte gallrats genom ett teoretiskt perspektiv för att testa eventuella hypoteser, utan har på grund av sin utformning istället guidat studien i en viss riktning, vilket kan härledas till så kallad flexibel forskning (se Ahrne & Svensson 2011:17).

Ostrukturerade undersökningsprocesser, likt denna studie, där forskarrollen låter materialet styra riktning utefter vad forskaren anser sig se i datan kan problematiseras utifrån ett värderingsperspektiv (Bryman 2008:43). Det kan nämligen inte förutsättas att studien baserats på likartad nivå av objektivitet som om den vore kvantitativt strukturerad. Därmed kan det utgå från att det i studier som denna är av större vikt att sträva efter reflexivitet, det vill säga att skapa medvetenhet kring hur forskarens medvetna och omedvetna värderingar inverkar på studien (Bryman 2008:44).

4.2 Netnografisk dokumentstudie

Metodalternativen för den kvalitativa forskningsstrategin är flera, varav det etnografiska angreppssättet kan sägas ha gett upphov till det som på senare år har vuxit fram och fått namnet netnografi (Berg 2011:119). Den etnografiska metoden baseras ofta på dolda eller öppna observationer där forskaren befinner sig ute på fältet för att exempelvis studera en viss kultur, vilket även kan möjliggöra för forskaren att få tillgång till mer slutna miljöer (Bryman 2008:379). Metodens grund vilar på uppfattningen att forskaren kan få en mer mångfacetterad bild av fenomenet hen vill undersöka när forskaren ser det hens informanter ser och upplever, och kan därmed närma sig deras perspektiv på tillvaron (Lalander 2011:83; Lind 2014:129).

Netnografin är metodologiskt lik den etnografiska forskningsprocessen i flera avseende samtidigt som den skiljer sig i vissa aspekter (Berg 2015:67). Inom etnografin ska platser och fenomen upplevas på ett fysiskt sätt, vilket blir svårt att verkställa inom forskning i den digitala världen (Berg 2015:68). En problematisering inom den netnografiska forskningsmodellen handlar därmed om hur den sociala verkligheten offline och online interagerar, hör samman eller påverkar varandra, varpå slutsatsen att det sociala livet online inte är jämförbart med det sociala livet offline har tagits (Berg 2011:118). I samma mening har det genom vissa studier framkommit att personer inte upplever deras online identiteter skilda från sina offline identiteter, vilket har resulterat i att slutsatsen att de skulle vara helt opåverkade av varandra har förkastats (Berg 2015:40). Det finns flertalet olika premisser för de online och offline identiteter en och samma person har. För att en person ska ha en online identitet krävs det att personen är aktiv. Utan aktivitet i online sammanhang existerar inte en online identitet, vilket inte är fallet offline då det blir svårt att ta bort de fysiska aspekterna av att vår kropp existerar och kan ses av andra trots att vi väljer att inte medverka i ett samtal (Berg 2011:121). När någon har en online identitet lämnar de alltså mer eller mindre spår efter sig genom exempelvis bilder, texter och videor, vilket i sin tur skapar ett socialt sammanhang, där det genom denna kommunikation konstrueras en social verklighet. På detta sätt hamnar denna studie i kategorin netnografisk dokumentstudie, då den syftar till att undersöka forumdeltagares konstruktioner av våld genom att analysera anspråksformuleringar.

Att analysera textdokument kan avslöja viktiga aspekter om hur konstruktioner av grupper och identiteter upprätthålls och omvandlas (Boréus 2011:132). Ihop med det faktum att datan är producerad online, ger det förhoppningsvis ökade chanser att få fram ett empiriskt material som hade varit svårare att fånga i den fysiska världen, på grund av den självpresentation som sker i mellanmännsliga fysiska möten.

Datan som analyserats i denna studie kan sägas bestå av så kallad användargenererad arkivdata, det vill säga material producerat av medlemmar på forumet, som finns att tillgå online utan manipulation eller framställning med hjälp av forskarrollen. På detta sätt har metodvalet för denna undersökningen liknande fördelar och nackdelar som en dokumentstudie. I de avseenden att datan är oberoende av forskarens frågor vid det tillfälle det producerats, att mängden data snabbt kan bli stor och kräva mycket tid, samt att den källkritiska aspekten blir mer komplicerad (Lind 2014:128; Berg 2015:64). Studier där forskaren inte är närvarande i produktionsprocessen av data kan i vissa avseenden ge en mer tillförlitlig bild av det som studerats, till skillnad från exempelvis intervjuer där forskaren kan sägas påverka både själva intervjuens styrning och intervjuerson (Rennstam & Wästerfors 2015:42). Samtidigt kan inte material i studier likt denna betraktas orörda av forskaren då det på ett eller annat sätt gjorts avgränsningar och urval (ibid.).

Studien ämnar undersöka hur orsaker och lösningar till våld i nära relationer konstrueras i konversationer på onlineforum, vilket stämmer väl överens med netnografiska forskningsmetoder som brukar intressera sig för internets kultur och sociala liv, där användargenererad data är eftersträvansvärt i jakten på språkliga mönster (Berg 2011:119).

4.3 Urval

Forskningsprojekt utgår ofta ifrån en problemformulering som sedan förtydligas och specificeras genom forskningsfrågor. Dessa forskningsfrågor ligger sedan till grund för hur metoden att ta fram svaren på frågorna ska gå till (Svensson & Ahrne 2011:23). Denna studie har istället grundat sig på intresset att undersöka hur människor interagerar i en viss miljö. I detta avseende startade forskningsprocessen i en nyfikenhet för hur de sociala sammanhangen online kan te sig, vilket inte hör till ovanligheterna när det gäller netnografiska studier (Berg 2015:75). Den ofantliga mängden möjlig data som finns online skapade en del huvudbry och låg till en början som en tjock dimma framför eventuella problemformuleringar och

forskningsfrågor. I detta fallet handlade det om att hitta forskningsfrågor som var relevanta för den formen av data som valts för forskningsprojektet och inte data som kunde besvara vissa forskningsfrågor. Insikt om behovet att avgränsa datamaterialet drastiskt kom snabbt och ett tillfällighets och bekvämlighetsurval gjordes (se Bryman 2008:433). Ett återkommande tema på forumet i dess olika trådar var våld i nära relationer av olika slag. Samtliga trådar uppvisade en regelbundenhet i kommunikation mellan forumdeltagarna, vilket eftersträvas då det ger stabilitet till det empiriska materialet (Berg 2015:79). Det sociala sammanhanget kan kategoriseras som heterogent vilket bidrar till chanserna för fler perspektiv av fenomenet, då det är öppet för flera olika personer och aktörer att delta i diskussionerna (ibid.). I detta avseende var det också tydligt att variationen mellan interaktionsformerna synkron och asynkron (Berg 2011:127) varierade stort beroende både på tråd och forumdeltagare. Vissa av forumdeltagarna har interagerat mer synkront, det vill säga att de har haft en snabb svarsfrekvens mellan sina inlägg samtidigt som inläggen varit kortare och av en chattliknande karaktär. Andra forumdeltagare har interagerat på ett mer asynkront vis där de kommunicerar genom längre textformuleringar med en lägre svarsfrekvens där det ibland har gått dagar mellan deras svar, mer likt en mailkonversation.

De olika förutsättningarna som stabilitet och heterogenitet har fått sätta ramarna för vilka trådar som skulle ligga till grund för studien. I detta avseende kunde ett mönster inom våldskategorin urskiljas, där trådstartaren haft en tydlig händelsebeskrivning av en våldssituation fanns också tydligare stabilitet och heterogenitet. Dessa egenskaper gjorde det möjligt att se och uppfatta olika beteende- och språkmönster (Berg 2015:79). På så vis valdes trådarna som stått till grund för det empiriska materialet ut via ett lämplighetsurval (Lind 2014:130).

Följande tabell ger en överblick över de forumtrådar som analyserats;

Forumtråd:	Aktiv from - tom:	Typ av våld i beskrivningen:	Antal analyserade svar:
I	2018	Fysiskt våld	22
II	2018	Fysiskt våld	15
III	2015 - 2018	Fysiskt, psykiskt & materiellt våld	102

IV	2017 - 2018	Fysiskt & psykiskt våld	18
V	2018	Fysiskt våld	48
VI	2011 - 2018	Fysiskt, psykiskt & materiellt våld	81
VII	2018	Psykiskt & materiellt våld	32
VIII	2017	Psykiskt våld	57

Av tabellen kan utläsas att forumträdarnas omfång har en större variation. Önskvärt vore att ha med fler trådar där trådstartarens händelsebeskrivning innefattar fler av de olika kategorierna av våld, detta för att få en mer representativ bild av konstruktioner om våld i nära relationer oavsett om det är fysiskt, sexuellt, materiellt, psykiskt, latent eller motvåld. Antalet svar som analyserats från trådarna i denna studie kan sägas ha styrts selektivt då de gjorts ett selektivt urval av vad som ansetts vara relevant för studiens syfte och frågeställningar. På så sätt kan det även i förhållande till reflexivitet antas att det skett en subjektiv bedömning som format urval och avgränsning i denna studie.

Sammanfattningsvis kan det sägas att urvalsprocessen genomgått tre faser där den från första början vara helt öppen och sökte eventuella mönster, för att sedan bli strategisk och slutligen landa i ett selektivt urval av forumtrådar, vilket inte hör till ovanligheterna när det kommer till studier med ett teorigenererande forskningsperspektiv (Guvå & Hylander 2003:34).

4.4 Metodens tillförlitlighet

Vanligtvis brukar reliabilitet och validitet vara de begrepp som står i fokus när forskningsmetodens tillförlitlighet diskuteras (Bryman 2008:351). Validitet avser att forskningsmetoden ska observera, mäta eller identifiera det den avser, medan reliabilitet snarare handlar om möjligheterna att replikera forskningsprocessen (ibid.). Begreppen är anpassade efter naturvetenskapliga forskningsprojekt vilket har lett till att det, för den samhällsvetenskapliga och kvalitativa forskningsmetoden tagits fram andra begrepp att diskutera i form av tillförlitlighetsprinciper (Bryman 2008:351; Svensson & Ahrne 2011:27).

I den kvalitativa forskningen fokuseras en större del av tillförlitligheten kring att läsaren ska kunna känna sig trygg med att forskningsprocessen har gått till på det sätt den beskrivs (Svensson & Ahrne 2011:27). Begrepp som myntats inom den kvalitativa forskningsmetodens tillförlitlighet har istället blivit följande: Trovärdighet, överförbarhet, transparens, styrka och konfirmation (Bryman 2008:355; Svensson & Ahrne 2011:27). Trovärdighet kan baseras på så kallad respondentvalidering, där informanterna är med och tar del av resultatet för forskningen för att sedan uttrycka eventuella åsikter eller tankar om det som framkommit av studien (ibid.). Ett annat sätt att befästa trovärdigheten i en studie kan vara att studera ett och samma fenomen med hjälp av olika teorier och metoder i strävan att se om liknande resultat kan nås i andra former av forskningsprocesser, så kallad triangulering (Svensson & Ahrne 2011:27). I denna studie blir det svårt att verkställa någondera av nämnda trovärdighetsexempel. Informanterna som i detta fall producerat de textmaterial som analyserats är anonyma och kan anses svåra att få tag i för en eventuell respondentvalidering. Frågeställningarna syftar till att undersöka forumdeltagarnas konstruktioner av våldfenomenets orsaker och lösningar. Det hade varit intressant att få informanternas egna uppfattningar om hur de konstruerar dessa perspektiv i den online miljö som undersökts, däremot hade det medfört stor tids- och arbetspress i uppsökandet av anonyma personer som deltagit i de trådar som utgjort de empiriska materialet. Triangulering som också är en metod som kan användas i syfte att stärka studiens trovärdighet blir svår att genomföra i detta avseende, då den är beroende av att göra fler studier som undersöker samma fenomen vilket i sig hade varit för tidskrävande för en studie som denna.

Överförbarheten handlar om att kunna bedöma andra miljöer med hjälp av det material som tas fram, på grund av ett djup för ett visst sammanhang och inte sin bredd, som i kvantitativ forskning (Bryman 2008:355). I detta avseende kan studiens resultat förhoppningsvis vara användbart för framtida studier om online kommunikation och konstruktioner om våld på onlineforum.

Transparens beskrivs ibland som det mest avgörande för att läsaren ska uppleva tillförlitlighet till en studie, då läsaren anses vara begränsad till att granska hur forskningsprocessen genomförts för att kunna avgöra dess trovärdighet (Lind 2014:135). I detta avseende finns det en genomgående strävan efter tydlighet i hur resonemang och tankar gått kring forskningsprocessens olika steg i denna studie. Det har avsiktligt lagts ner stort

fokus och större plats åt de metodologiska delarna i arbetet för att skapa tillit hos läsaren samt för att skapa utrymme för kritik och diskussioner om de olika val som gjorts under projektet.

Styrka och konfirmation grundar sig på tanken att forskaren inte kan anses vara helt objektiv inom samhällsforskning. I detta avseende måste forskaren säkerställa att forskarprocessen och slutsatserna av studien inte medvetet påverkats av hens personliga värderingar och teoretiska perspektiv (Berg 2015:120; Bryman 2008:355; Guvå & Hylander 2003:11). Reflexivitet kan präglas av kritiska reflektioner kring personliga värderingar som framkommer under forskningsprocessen (Bryman 2008:44), vilka det har tillägnats en större del åt i denna studie. Detta självreflekterande har avslöjat vissa orsaker till studiens riktning. Det kan exempelvis uteslutas att valet av datamaterial är slumpmässigt framtaget då det funnits tidigare erfarenheter kring arbeten som utgått från likartad typ av data. Valet av våld kan inte heller anses vara av slump då det föreligger nyfikenhet för det aktuella fenomenet. Vidare kan det även konstateras att det föreligger ett intresse för att studera texter, formuleringar och ord, samtidigt som det föreligger åsikter om hur fenomen kan konstrueras i vår sociala verklighet genom dessa. På grund av en viss medvetenhet och självreflexivitet antas det därför att studien inte på något sätt kan anses vara objektiv. Specifikt inte i fall som dessa där studien är beroende av forskarrollen på så ingående sätt i det analytiska arbetet.

4.5 Bearbetning och analys

Forskarens egna åsikter och intressen kan vara vägledande i analysprocessen (Jönson 2010:39), vilket även varit fallet i denna studie då utgångspunkten för forskningsprocessen härstammat i intresset för kommunikation på internet. Som tidigare nämnts möjliggjorde ett brett granskande av forumtrådar, utan prägning av problemformulering eller forskningsfråga, en relativt förutsättningslös granskning. Detta underlättade processen att bekanta sig med forum-miljön då det var tidskrävande att hitta de mönster och egenskaper som ledde fram till den slutgiltiga trådkategorin, det vill säga trådstartare som beskrivit en våldssituation hen varit med om. För att lära känna undersökningsfältet kan det anses vara av vikt att delta i diskussioner och därmed får en känsla för miljöns struktur och rytm (Berg 2015:121). I detta fallet var det avsiktligt arkivdata i fokus där inte interaktion med deltagarna var möjlig, varpå tiden som lagts ner på att leta fram specifika forumtrådar att analysera fick utgöra tillräckligt

med erfarenheter av fältet. Erfarenheter av den aktuella miljön som studeras kan hjälpa forskaren att lättare dra slutsatser av materialet (Berg 2015:118).

Insamling av data och analys kan ske parallellt (Bryman 2008:518), vilket var fallet i denna studie. Till en början lästes olika forumtrådar som bedömdes passa in i den nu bestämda kategorin. Efter första avläsningen kunde olika typer av textformuleringar med olika slags innebörder urskiljas. Vid studerandet av denna formen av data är det inte ovanligt att tidigare relativt osynliga interaktionsmönster blir tydliga (Berg 2015:120). På detta sätt växte det också fram olika teman beroende på hur forumdeltagarna skrivit i sina inlägg. En öppen kodning kunde därför generera olika begrepp (Bryman 2008:518) som kunde hjälpa att styra inriktningen efter mer empiriskt material. Till en början fanns det fem teman, som sedan efter ytterligare insamling av data fick bli åtta teman, som sedan efter ytterligare bearbetning av materialet och mer insamling fick bli sex teman. Varje tema fick också en egen färg som gjorde det möjligt att färgmarkera de textformuleringar som ansågs passa in i respektive tema.

Under denna insamlings- och analysprocess av materialet framkom också tankar om varför just de trådar, teman och textformuleringar som valts blivit aktuella, samt varför de tolkats på ett visst sätt. Kontinuerlig självreflexivitet (Berg 2015:120) är av vikt för den transparens som tidigare diskuterats i form av tillförlitlighet. I detta avseende kan det antas att valet av trådar och hur de textformuleringar de innehåller tolkats är beroende av forskarrollen. Det kan inte heller förbises att den socionomutbildning som ligger till grund för arbetet påverkat studiens riktning och intresse i form av konstruktioner om våld i nära relationer.

Vid fortsatt analys av materialet blev olika aspekter tydliga. Jönsons (2010:8) olika former av perspektiv på sociala problem underlättade genom att sätta ord på de mönster som tydligt framgick. Forumdeltagarnas anspråksformuleringar antydde till att det fanns olika konstruktioner av våldsfenomenets orsaker och lösningar i forumtrådarna. I detta avseende började problemformulering och frågeställningar ta form. Forskningsfrågor kan med fördel fastställas senare i processen för att låta materialet visa forskningsfrågornas inriktning, vilket bidrar till intressanta forskningsfrågor (Boréus 2011:157).

4.6 Etiska överväganden

Att hämta sin empiri från internet kan tänkas ge forskaren en distansierad relation till materialet då hen inte möter informanter eller deltagare rent fysiskt (Svedmark 2012:102). Det

är viktigt att iaktta de etiska aspekterna av en studie utifrån deltagarnas perspektiv (Berg 2015:125). I netnografisk forskning finns det svårigheter med att informanterna inte betraktar det forskaren studerar som ett virtuellt beteende, utan något som de utför i sin fysiska vardag (ibid.), exempelvis logga in på en viss plattform varje kväll efter middagen. I detta avseende bör forskningsetiska principer inom ett forskningsprojekt sträva efter att spegla deltagarnas perspektiv av sitt deltagande (ibid.).

Inför varje vetenskaplig undersökning skall ansvarig forskare göra en vägning av värdet av det förväntade kunskapstillskottet mot möjliga risker i form av negativa konsekvenser för berörda undersökningsdeltagare/uppgiftslämnare och eventuellt för tredje person. Såväl kortsiktiga som långsiktiga följder skall därvid beaktas.

Vetenskapsrådet (u.å.:5)

Slutsatser om etiska principer för eventuella negativa konsekvenser för informanter, ska betraktas ur ett induktivt perspektiv där det kontextuella sammanhanget är avgörande (Markham & Buchanan 2012:4). För att skydda deltagarna har fyra begrepp präglat den svenska forskningens etiska principer; informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet samt nyttjandekravet (Bryman 2008:131; Vetenskapsrådet u.å.:6).

Informationskravet innebär att deltagaren ska bli informerad om villkor för studien, att deltagande alltid är valfritt och samtidigt få information om vilket syfte studien har (Bryman 2008:131; Vetenskapsrådet u.å.:7). I kvalitativa etnografiska studier kan informationskravet te sig mer problematiskt, eftersom forskaren i dessa fall ofta inte har förutbestämda frågeställningar, utan har uppfattningen om att exempelvis observationen av deltagarna ska styra studiens riktning och generera frågeställningar (Bryman 2008:140). Strukturen i denna studie påminde således om kvalitativa etnografiska metoder, då analysen av data gav upphov till vilka frågeställningar som kunde appliceras på materialet. På så vis har informationskravet inte uppfyllts i denna studie.

Samtyckeskravet ska ge deltagarna en självbestämmanderätt över sitt deltagande, när empirin kan anses vara av etiskt känslig karaktär och deltagarna är under femton år ska samtycke från vårdnadshavare hämtas (Bryman 2008:132; Vetenskapsrådet u.å.:9). Krav på att uppfylla etiska principer stiger i takt med empirins känsliga karaktär (Svedmark 2012:102;

Markham & Buchanan 2012:4). I många avseenden ses informerat samtycke som en otvivelbar självklarhet när det kommer till att materialet betraktas som om det inte skapats för offentliga sammanhang (Berg 2015:126). En viktig aspekt är att dolda undersökningsmetoder inte ger deltagarna chansen att själv bestämma vilken information de vill dela med sig av till forskaren och hans forskning (Bryman 2008:137). Samtidigt kan informerat samtycke ibland göra mer skada för informanterna än nytta, i det avseende att den uppmärksamhet de blivit varse kan göra eller påverka negativt (Svedmark 2012:106). Informanterna i denna studie har inte blivit tillfrågade ifall de vill delta. På grund av den känsliga karaktären av materialet är detta en svaghet som kan tillräknas studien. Samtidigt finns det en ökad risk att vid medvetandegörande av ett forskningsperspektiv i de olika forumtrådarna hade kunnat uppmuntra forumdeltagarna i olika riktningar. Vissa av trådarna är producerade något år tillbaka, samtidigt som andra är mer färska och växer sig större efter den här studien nått sitt slut. Detta ger en aspekt av svårigheterna med att lokalisera informanter och genomföra informerat samtycke i denna studie.

Konfidentialitetskravet handlar om att skydda det empiriska materialet från obehöriga händer och därmed säkerställa att deltagarnas personuppgifter inte kan komma att röjas (Bryman 2008:132; Vetenskapsrådet u.å.:12). Netnografisk data kan i vissa avseenden anses vara publicerat material, det kan däremot antas att författaren till materialet allt som oftast publicerat sin text utifrån tanken att den kommer nå en begränsad publik (Berg 2015:127; Svedmark 2012:110). I och med detta blir det återigen viktigt att i detta arbete resonera kring de konfidentiella krav som måste upprätthållas i relation till materialets känsliga karaktär. I forumtrådarna har vissa informanter använt så kallade alias som de använt även i andra trådar, medan andra har valt att benämna sig själva som anonyma, vilket då inte kan spåra dem till någon viss online identitet. I detta avseende kan det vara viktigt att byta ut alias för att inte det empiriska materialet ska kunna härledas till olika online identiteter (Svedmark 2012:108). I denna studie har därför samtliga alias ändrats, både i datainsamlingen och analysen nedan. För att ytterligare stärka konfidentialiteten har de citat som refereras till i analysen omformulerats på ett sätt som inte riskerar att ändra textformuleringens egentliga innebörd (se Berg 2015:132). För att exemplifiera har eventuella felstavningar rättats samt har vissa ord bytts ut mot synonymer. Ord som varit betydande för forumdeltagarens framförande av anspråk har inte redigerats bort. Varken information om eller namn på den aktuella webbplatsen, varifrån utdragen är hämtade, har inte och kommer inte att nämnas för att stärka konfidentialiteten.

Nyttjandekravet innebär att det empiriska materialet endast får användas på ett sådant sätt som informanterna eller deltagarna ursprungligen gått med på, det vill säga forskningsändamålet (Bryman 2008:132; Vetenskapsrådet u.å.:14) I denna studie finns det stora svårigheter med att leva upp till nyttjandekravet då de informanter som studeras inte har blivit informerade eller samtyckt till att medverka i denna studie. Det kan dock nämnas att texter från helt öppna forum anses som offentligt publicerade i juridisk mening (Svedmark 2012:102). Därför har istället vikt lagts vid konfidentialitetskravet i denna studie. Eftersom subjektiva etiska rättigheter kan väga tyngre än nyttan för forskning (Markham & Buchanan 2012:4) samt att detta är en kandidatuppsats, har fokusering kring hur informanterna bäst kan skyddas beaktats, i vilket konfidentialiteten sågs som ett användbart verktyg i form av anonymisering.

5 Resultat och analys

Nedan presenteras resultat och analys i sin helhet, genom att varva analytiska resonemang och förklaringar med utdrag från det empiriska materialet. I analysen undersöks hur forumdeltagarnas anspråk om våld i nära relationers orsaker och lösningar kan formas efter det sociala spel som pågår i den specifika forumtråden. Avsnittet är indelat under rubriker *anspråksformuleringar om orsaker* respektive *anspråksformuleringar om lösningar*, som i sin tur har delats in i ytterligare tre underkategorier vardera. Då de händelsebeskrivningar som forumdeltagarnas konversationer baserar sig på innehåller både våld från en part till en annan samt mellan två parter, kan det klargöras att det i analysen valts att benämna trådstartarna som våldsutsatta. Detta då de i samtliga händelsebeskrivningar presenterat sig själva som våldsutsatta.

5.1 Anspråksformuleringar om orsaker

Av det empiriska materialet framkommer främst tre olika anspråk om orsaker till våld. En del av anspråksformuleringarna kan sägas bidra till konstruktionen att det är våldsutövaren som skapar situationen medan andra främst ser att det är den som utsätts för våld som mer eller mindre låter det hända. Det tredje anspråket av orsaken lyfts fram som om det handlar om en destruktiv interaktion mellan två parter där båda bär ansvaret. Konstruktioner om våldets

orsaker i forumdeltagarnas konversationer har därför delats in i tre delar;

anspråksformuleringar om våldsutövare som orsak, anspråksformuleringar om våldsutsatta som orsak samt anspråksformuleringar om gemensam interaktion som orsak.

5.1.1 Anspråksformuleringar om våldsutövare som orsak

I detta avsnitt behandlas anspråk från det empiriska materialet som kan tolkas bidragande till konstruktionen om att våldsutövare bär det största ansvaret för våldssituationer. Citatet nedan är ett utdrag från en forumtråd där trådstartaren (TS) inlett forumtråden med en händelsebeskrivning som framför att hon blivit utsatt för flera olika typer av psykiskt våld. Forumdeltagaren nedan verkar använda sig av de känslomässiga aspekter som drabbar en våldsutsatt för att framföra sitt anspråk (se Loseke 2003:27).

Mannen förstör ditt och dina barns liv och förtjänar inget mindre än att plågas långsamt av att bli upphängd mellan två klippor, bli inkletad med honung och vänta sin död när insekterna sakta äter upp honom. Han ska uppleva hur insekterna kryper in i hans kropp och skapar gångar mellan hans organ och frodas, på detta sätt tar det dagar innan han dör i sina plågor. Detta tycker jag att han förtjänar när han medvetet älskar att se dig bli plågad. Han njuter av att se dig må så dåligt och gör allt i sin makt för att du ska må så dåligt det bara går.

Nu kan jag säkert bli avstängd, men det struntar jag i eftersom detta är bedrövligt, att säga detta till dig är värt att bli avstängd för.

Att framhäva de känslomässiga aspekterna för den våldsutsatta och på så vis hänvisa till sin empatiska förmåga kan ses som ett framträdande som syftar till att upprätthålla forumdeltagarens ansikte, vilket kan härledas till Goffmans teorier om det sociala spelet (se Wide 2011:148). I den sista meningen i citatet söker forumdeltagaren påvisa medvetenhet om att hen kan tappa sitt ansikte på grund av sitt framträdande och anspråk men använder då samtidigt denna medvetenhet, och legitimerar sitt framträdande genom en orsaksförklaring som grundar sig på trådstartarens känslomässiga utsatthet, vilket är en vanlig åtgärd för att upprätthålla sitt ansikte (Wide 2011:150). Samtidigt kan samma mening sägas syfta till en likgiltighet inför dess åhörarens upplevelser av anspråksformuleringen. Därav kan den sista

meningen tolkas utifrån två perspektiv, ett där forumdeltagaren framför sitt anspråk beroende av ett socialt spel samt ett annat där anspråksformuleringen är oberoende av det sociala spelet.

Följande utdrag är tagna från en tråd där trådstartaren beskrivit att hon blir utsatt för fysiskt våld när hennes sambo blir arg. Trådstartaren uttrycker att hon skäms över sin situation och har, som hon uttrycker det, inte vågat berätta för sina vänner eller be om råd i sin offline omgivning. Det är inte ovanligt att personer i svåra situationer söker stöd och hjälp via internetforum av just denna anledning (Cato, Börjesson & Palmblad 2016:150) samt kan trådstartarens emotionella uttryck om skam verka stimulerande för fortsatt dialog (Shiller 1995:183), vilket blir tydligt i forumdeltagarnas svar.

A - Otåliga kan vi alla vara men att välja att släppa kontrollen och slå och kränka sin partner är ett aktivt val som det inte finns något försvar för. Har man valt att slå sin käreasta, ska man inte vara i en relation.

Du ska dumpa honom, eftersom han väljer att slå, kränka och göra dig illa istället för att skärpa sig och bete sig som folk. Det är alltid ett val att ta till våld. Väljer man att göra det, kan man lika gärna välja att låta bli.

B - Du har ingenting att skämmas för. Skammen är hans. Mitt råd är att du gör två saker:

- Berätta för en kompis

- Ring en kvinnojour. Boka tid för ett samtal med en kurator. De har erfarenhet och kan ge dig bra råd.

Jag önskar dig styrka! <3

B - Han tappar inte kontrollen. Han väljer när och med vem han släpper ut sin ilska. Han skulle inte "tappa kontrollen" med en stor gängmedlem eller hur? Han väljer att ta ut det på dig, och han väljer att göra det när ingen annan kan se.

C - Han behöver behandling för att förändra sitt beteende. Du ska inte känna skam för att han väljer att använda våld mot dig. I vissa kommuner kan våldsutövare få hjälp.

Forumdeltagare A gör här anspråk på att det är våldsutövaren som är orsaken till problemet genom att framhäva att användandet av våld är ett val. På detta sätt tillskriver forumdeltagaren valet stor betydelse för orsaken till problemet, vilket stämmer väl överens med att anspråksformulerare lägger betydelse i olika saker för att framföra sitt anspråk (Loseke 2003:25). Det verkar sedan på grund av forumdeltagare As inlägg ske vad som skulle kunna kallas för en smittoeffekt, där övriga forumdeltagare använder sig av samma ord, alltså *val/välja*. Således skulle forumdeltagare As textformulering anses vara ett lyckat framträdande och anspråk, då hens publik uppenbarligen bekräftar (se Engquist 2013:74) anspråksformuleringen genom att framföra sina egna anspråk på liknande sätt. Forumdeltagare B och C behöver således inte oroa sig för att tappa sina ansikten och deras framträdande kan sägas verka precis som Erving Goffman (1959:25) beskriver: "till förmån för andra". Både genom att bekräfta A och bidra till konstruktionen om att den våldsutsatta, trådstartaren i detta fall, inte bär något ansvar.

5.1.2 Anspråksformuleringar om våldsutsatta som orsak

Forumdeltagare som framställer den våldsutsatta som orsak till våldet verkar vara i ett större beroende av sitt framträdande än de forumdeltagare som framför anspråk på att den som utövar våldet är orsaken till problemet. Vissa av de anspråk som faller under denna kategori har blivit bemötta på ett diskonfirmerande (se Engquist 2013:74) sätt av andra forumdeltagare. Andra med samma anspråk, fast med annorlunda framträdande har inte blivit bemötta av andra forumdeltagare alls. Detta kan givetvis problematiseras utifrån den aspekten att ett icke besvarande kan vara en form av diskonfirmation från andra forumdeltagare, även om inte forumdeltagaren som skrivit anspråket tydligt visat att hen vill ha sitt anspråk besvarat.

Följande citat är utdrag ur en forumtråd där trådstartarens i sin händelsebeskrivning berättar att hon är gravid med sin sambo som utsätter henne för materiellt och psykiskt våld, samt har han tidigare blivit dömd för misshandel mot sin före detta partner. Trådstartaren uttrycker att hon har svårigheter att bedöma hur hon bör agera i situationen och vet inte vad hon kan göra.

Det första inlägget efter att trådstartaren återgett sin händelsebeskrivning är följande;

A - Varför väljer man som kvinna att vara tillsammans med en sådan?

Detta första anspråk antyder till att det är den våldsutsatta som bär orsaken för problemet, vilket inte vid första anblick verkar vara av större betydelse för den fortsatta diskussionen i forumet, då ingen av resterande forumdeltagare verkar framhäva direkt missnöje eller bekräftelse med personens framträdande. Det framkommer dock vid en närmare analys att följande anspråksformuleringar ändå kan antas influerats av ovan nämnda formulering. Längre ner i tråden skriver en forumdeltagare som kan kallas för B följande;

B - Det är möjligt att ts har egna problem. Jag tror inte att alla skulle stanna hos en man med den bakgrunden och det beteendet. Ts verkar dessutom hoppas på en förändring, som tyder på att hon lever i en drömvärld. Vissa kvinnor är så. Dock inte de flesta, som några här i forumtråden felaktigt menar. Det är bara att hoppas att hon lyckas ta sig därifrån och få hjälp, eller att barnet omhändertas.

B - Det är inte ovanligt att kvinnor tycker synd om sådana män, eller vill rädda dem. Han har säkert berättat någon snyfthistoria om sin hemska barndom och lovat att han ska förändras. Han kanske sa att hans ex var en idiot, som satte dit honom fast han var oskyldig, eller som provocerade honom till misshandeln. Kvinnor som är kära tror på sånt. Sen blev graviditeten ett faktum och vissa gör allt för att få det att fungera. Förr eller senare når det dock en gräns och det är väl den TS har nått nu. Vissa skulle lämnat för länge sen eller aldrig ens fallit för honom och andra skulle fortsatt med att försöka fixa honom till döddagar. Alla är olika.

Forumdeltagaren verkar precis som forumdeltagare A använda sig av en generalisering kopplat till könet kvinna. De framhäver samtidigt att personer med könet kvinna kan utgöra ett visst problem som gör att det sociala problemet våld i nära relationer uppstår. På detta sätt tillskriver både forumdeltagare A och B könet kvinna betydelse samtidigt som de då syftar till själva trådstartaren, vilket kan kopplas till att anspråksformulerare tillskriver olika saker betydelse för att övertyga andra om vad det är som utgör sociala problem (Loseke 2003:26). A och Bs anspråk kan på så vis sägas vara likadana.

Varken A eller B verkar tappa sitt ansikte på grund av sina anspråksformuleringar. Vid fortsatt analys av forumdeltagarnas konversation om våldet verkar dock en avgörande faktor spela in för deras framträdande och anspråksformuleringar om våldets orsaker. Nedan följer en konversation mellan forumdeltagare B, som nämndes ovan, och en ny forumdeltagare som vi kan kalla för C.

C - Om man är barnlös får man ha vilka destruktiva relationer man vill, men det är oansvarigt att dra in ett barn i ett sådant dilemma. Det gäller självklart både henne och honom. Men om hon vill rädda eller fixa honom, måste hon vara utan barn.

B - I det avseendet håller jag med dig till fullo.

C - Jag menar inte att lägga allt ansvar på ts. Han borde inte heller skaffat barn om han har sådana problem. Men låt säga att hon blev gravid oplanerat och valde att behålla barnet? Då kan han inget göra. Jag vill inte göra honom till offer, och han betar sig hemskt dåligt, men jag anser att barnet är det största offret här.

B - Som sagt, alla kvinnor klarar inte av att göra en abort. Däremot finns ett ansvar som förälder att inte låta sina barn växa upp med våld. Hur man hanterar det ansvaret om man nu väntar barn med en partner som är våldsam varierar. Jag tycker som du, att barnet är det största offret här.

Forumdeltagarna bekräftar varandras åsikter och kommer ganska snart överens om att det sker vad vi skulle kunna kalla för en aktörsförflyttning när barn kommer in i relationen. De framför tydligt i sina anspråksformuleringar att trådstartaren på grund av sin roll som förälder inte endast är våldsutsatt, utan även blir en aktör som direkt eller indirekt utövar våld mot barn, genom att låta sitt barn befinna sig i en miljö där hon vet att det förekommer våld. Flera av forumdeltagarnas anspråksformuleringar i tråden följer liknande mönster. I inlägg efter inlägg poängteras trådstartarens ansvar för sitt kommande barn, och gör anspråk på att trådstartarens position som våldsutsatt får stå tillbaka och hamna i skymundan. På detta sätt kan det förstås att både forumdeltagare A och B på grund av sina framträdanden inte riskerade sina ansikten när de framförde att trådstartaren var den logiska orsaken till problemet. Att inte poängtera att

trådstartaren måste ta ansvar för sitt kommande barn skulle istället kunna ses som en stor risk för en forumdeltagare att ta, då risken att förlora anseende inför de andra är av stor betydelse för det sociala spelet (Wide 2011:142). Forumdeltagarna kan därmed sägas övertyga varandra om att trådstartarens föräldraansvar har större betydelse än att trådstartaren är våldsutsatt, vilket i det här fallet får konsekvensen att de ser trådstartaren som en våldsaktör. På detta sätt kan konversationens anspråksformuleringar sägas ha lyckats övertyga sin publik, då de har påverkat dem att känna och tänka på ett visst sätt om det sociala problemet, vilket kan anses vara själva syftet med anspråksformulering (Loseke 2003:27).

5.1.3 Anspråksformuleringar om gemensam interaktion som orsak

Överlag kan gränsen vara hårfin mellan vad som kan kategoriseras som anspråksformuleringar om den våldsutsatta som orsak och den gemensamma interaktionen mellan våldsutsatt och våldsutövare som orsak. Eftersom de flesta av forumdeltagarna gör anspråk på att det är våldsutövaren som är orsaken till problemet, verkar det som att anspråksformuleringar om våldsaktörernas gemensamma interaktion som orsak har ett större fokus på att framföra den våldsutsattas ansvar i situationen. På detta sätt kan denna formen av anspråk vara mer problematiska att upptäcka då våldsutövarens ansvar inte framhävs lika tydligt, trots anspråket om den gemensamma interaktionen som orsak.

I utdraget nedan har trådstartaren beskrivit en händelse där hon blivit utsatt för fysiskt våld av sin pojkvän och själv använt vad Isdal (2000:41,64) skulle benämna som motvåld, i form av materiellt våld. Den första forumdeltagaren att framföra anspråk efter trådstartarens händelsebeskrivning tillskriver trådstartarens egna handlingar betydelse för våldet. Längre ner i tråden kan liknande anspråksformuleringar hittas. Forumdeltagarna framför dock sina anspråk genom att lägga betydelse i hur både våldsutsatt och våldsutövare agerat gentemot varandra.

A - Kanske dags att du skärper till dig?

Varför betar du dig provocerade?

Och varför betar du dig så barnsligt?

Och din pojkvän behöver lära sig att kontrollera sig.

A - Korrekt handlande vore att han bad henne packa sin saker och lämna ifrån sig nycklarna

Forumdeltagaren gör ett tydligt anspråk på att den våldsutsatta gjort fel men kan samtidigt anses tillskriva trådstartarens pojkväns handlingar betydelse genom att framföra att han uppvisat ett oönskat beteende som han skulle behöva upphöra med. Den övervägande delen av forumdeltagarna verkar lägga en större betydelse i hur den våldsutövande aktören har handlat och gör därmed anspråksformuleringar som syftar till att konstruera den som utövar våldet som orsak till problemet. Därav skulle forumdeltagarens, som vi kallar för A i detta avsnittet, andra inlägg kunna förklaras utifrån teorier om det sociala spelet. För att behålla sitt ansikte och inte riskera att bli påhoppad av andra forumdeltagare, vilket inte är ovanligt att forumdeltagare har en rädsla för när det kommer till att framföra avvikande åsikter (Neubaum & Krämer 2016:158), verkar A genom sitt andra inlägg förstärka sin anspråksformulering och sitt framträdande genom att framföra vad våldsutövaren borde ha gjort istället. På detta sätt kan det andra inlägget från A förstås utifrån teorier om ansiktsräddning och att framträdandet är till för sin publik, vilken gör en bedömning om en person får ha sitt ansikte och därmed anseende kvar (Goffman 1959:25; Wide 2011:149).

Vid ytterligare analys av hur diskussionen fortlöper kan det tyckas att As anspråksformuleringar ändå lyckas övervinna delar av sin publik. Fler forumdeltagare tillskriver trådstartarens handlingar en större betydelse efter As inlägg.

B - Du börjar med att göra intrång på hans privatliv, vilket är fel av dig men han låter det vara en stund och är småsur. När han egentligen borde ha varit riktigt arg.

Sedan säger du något elakt fast du redan gjort fel och egentligen borde ha bett om förlåtelse.

Då blir han arg och slår dig och då börjar du förstöra hans saker.

Och så blir han arg igen.

Jag tycker inte att hans reaktion var konstig, Istället för att slå dig hade han kunnat avbryta er relation och begärt tillbaka pengar för sakerna.

Men jag tycker också att du får skylla dig själv.

C - Tvivel, snokande, provocationer, elaka ord, slag, skallning, stolthet i förlåtelse...Många orostecken i er relation. Jag tror att skilda vägar är bästa sättet för att situationen inte ska eskalera.

D - *'Sen gick jag därifrån och som hämnd tog jag sönder ett och annat av hans saker.'*

Efter att hon blivit slagen så tigger hon om lite till? Kanske är ts av den stryktåliga sorten som inte behöver lämna som det enda alternativet?

Anspråksformuleringarna ovan tillskriver både trådstartarens och hennes pojkväs handlingar betydelse vilket gör att konstruktionen om våldets orsaker ses som gemensamt skapat mellan våldsutsatt och våldsutövare.

Det skulle även här kunna tolkas som att en aktörsförflyttning har skett. Framförallt forumdeltagare Bs inlägg kan sägas vara ett anspråk på att det är trådstartaren som till en början försatt sin pojkvän i en våldsutsatt position. Ingen av B, C eller Ds anspråk verkar rangordna det fysiska våldet som mer allvarligt än psykiskt eller materiellt våld och möjligen är det därför denna aktörsförflyttning sker, där trådstartaren som beskrivit att hon blivit utsatt för fysiskt våld plötsligt ses som en våldsutövare.

Varken B, C eller D verkar få någon kritik för sina anspråksformuleringar. Däremot verkar forumdeltagare A fortsätta att framföra sitt anspråk, vilket hen nu både får kritik och medhåll för. Forumdeltagare C och D har skrivit sina anspråksformuleringar innan A framför nästa mening, Bs inlägg kommer däremot senare i tråden.

A - Du är medveten om att det är olagligt att snoka i andras mobiltelefoner?

E - Fysisk misshandel är även det olagligt, men du verkar försvara ts pojkvän du!

A - Du antar en hel del du. Om man uppför sig illa får det konsekvenser på ett eller annat sätt. I detta fall slog han henne. Det kunde lika gärna varit att han bad henne om att lämna deras lägenhet. Det är inte seriöst att säga saker som man vet sårar den andre

F - Jag håller med A de är två människor i relationen och ingen av dem betar sig bra.

E - Du försvarar återigen att han slog henne. Oavsett vad någon än vräker ur sig finns det INGEN ursäkt att slå! Din attityd är skrämmande, men du kanske själv slår din partner? Sunt tänkande besitter du definitivt inte. Sådana som du diskuterar jag inte med, för ni ger er aldrig.

Forumdeltagare F bekräftar att forumdeltagare As anspråksformulering fått hen att tänka och betrakta problemet utifrån likartat sätt som forumdeltagare A, vilket kan sägas vara meningen med att framföra anspråksformuleringar. Forumdeltagare E kan däremot sägas diskonfirera A. E kan även tolkas göra anspråk på att fysiskt våld ska betraktas som en mer allvarlig form av våld än psykiskt och materiellt våld då hen väljer att avskriva trådstartarens handlingar betydelse, vilket i sin tur gör att orsaken till våldet är den som utövat fysiskt våld. A och F framhäver istället genom sina anspråk, precis som forumdeltagare B ovan, att trådstartaren utövat psykiskt och materiellt våld, vilket även gör trådstartaren till en våldsutövare och även hennes pojkvän till våldsutsatt. Både A och E håller då fast vid att de själva har rätt istället för att föra en dialog om varandras perspektiv, vilket gör att E slutligen uttrycker en likgiltighet mot att konversera med A. När två parter inte kan föra en diskussion med ömsesidig nyfikenhet resulterar det ofta i att båda eller den ena parten slutar bry sig om den andras åsikter (Engquist 2013:76). Efter sina första inlägg om sin anspråksformulering kan det dock sägas att A fick medhåll från sin publik, till och med bekräftelse från F, vilket kan anses vara avgörande för hur diskussionen med forumdeltagare E fick för utgång. På detta sätt kan det antas att forumdeltagare A och de som gjorde likartade anspråksformuleringar konstruerar både våldsutsatt och våldsutövare som orsak till problemet våld i nära relationer.

5.2 Anspråksformuleringar om lösningar

Forumdeltagarna har i sina anspråksformuleringar om problemets lösningar utgått ifrån att lösningen är beroende av att någon av parterna eller att de gemensamt ska göra någonting. Den part som ska göra det som anses behöver göras kan kallas lösningsaktör. Därav förekommer följande indelning i detta avsnitt: *Anspråksformuleringar om våldsutsatta som lösning*, *Anspråksformuleringar om våldsutövare som lösning* samt *Anspråksformuleringar om gemensam interaktion som lösning*.

5.2.1 Anspråksformuleringar om våldsutsatta som lösning

Det kan framföras att den större delen av forumdeltagarna ansåg att lösningen var att den våldsutsatta skulle lämna relationen, samtidigt kan deras framträdande sägas vara av varierande slag. Nedan följer anspråksformuleringar som har skapat mening i vad den våldsutsatta ska göra för att ta sig ifrån den som utövar våldet.

Flertalet anspråksformuleringar talar om de offer som mist sitt liv på grund av det fysiska våldet i nära relationer. Anspråksformulerare försöker övertyga sin publik om att tänka på ett visst sätt, ofta genom att hänvisa till vetenskapliga studier, statistik eller känslomässiga och moraliska aspekter (Loseke 2003:27).

Följande anspråksformuleringar tillskriver att den våldsutsatta ska agera som en lösningsaktör för det problem som uppstått och kan sägas framhäva sina egna erfarenheter för att legitimera sina anspråk. Formuleringarna är utdrag från en tråd där trådstartaren beskrivit att hon blivit utsatt för fysiskt våld.

A - Du ska lämna honom omgående! Gör en polisanmälan!
Har du någon vän som kan hjälpa dig?
Han har gått över en gräns som inte är okej! Risker är stor att han gör det igen. Jag arbetar som polis och vet av erfarenhet.
Du är värd respekt! Så gör man inte mot någon man bryr sig om
All styrka till dig!

Då det sociala spelets utgång är beroende av sin publiks uppfattning av framträdandet (Goffman 1959:23) kan det vara av vikt för forumdeltagarna att framhäva sin moraliska ståndpunkt och sina egna erfarenheter inför de andra. Eftersom forumträdarna tar sin

utgångspunkt i personliga berättelser, vilka ofta stimulerar empati och fantasi hos sin publik (Edgell et al. 2016:21). Forumdeltagare A framhäver att hen arbetar som polis och försöker på så sätt övertyga publiken om att hen har en logisk anspråksformulering (se Loseke 2003:27) om att den våldsutsatta är den aktör som måste lösa problemet. Tidigare forumdeltagare har inte hänvisat till sina erfarenhetsbaserade kunskaper, däremot verkar forumdeltagare As framträdande, som till en början var unik i tråden, få en effekt på de forumdeltagare som framför sina anspråksformuleringar efter A.

B - Men det finns inget att diskutera! Noll att diskutera här.

Jag har bott med fyra olika män i mer än 20 år. Ingen av dem har slagit mig, även fast vi har galt i högan sky ibland. Denna mannen har problem.

Hundar som är galna lever man inte med, dem tar man ut bakom skjulet.

Om livet är dig kärt, så lämna. Det finns väl ingen anledning att bli en av de kvinnor om året som kommer in till akuten med elementets ränder i bakhuvudet och blir dödförklarade?

Om du inte tror mig så jobba ideellt på en kvinnojour i några år, det är vad jag har gjort.

C - I princip alla kvinnor som blir slagna har haft en underbar tid med mannen i början, så var också för mig.

Skriv ner allt det du känner nu, hur rädd, chockad och ledsen han har gjort dig, alternativt kan du gå tillbaka läsa den här tråden om du skulle tveka och börja ursäkta honom inför dig själv. Ta bilder på dina skador så att man kan se att det är du på bilderna.

Lämna nu och vänd dig inte om.

B och C framför båda två i sina framträdanden att de har erfarenhetsbaserad kunskap som gör att deras anspråk är rimliga och logiska. Forumdeltagare B nämner att hen har kunskap från tidigare relationer och har utfört arbete på en kvinnojour, vilket får hen att framhäva att trådstartarens situation inte tillhör norm. Forumdeltagare C framhäver istället att hen varit i en likartad situation med våld i en nära relation. Forumdeltagare As anspråksformulering om att den våldsutsatta är den som måste lösa problemet blir således inte ett anspråk A är ensam om, även tidigare forumdeltagare har framfört samma anspråk. Däremot kan As framträdande

istället sägas ha influerat efterföljande forumdeltagares framträdande, då även de framhäver att de har erfarenheter som gett dem kunskap om situationen, vilket de menar legitimerar deras anspråk. Det sociala spelet mellan dessa forumdeltagare verkar således inte ha en större inverkan på deras grundläggande anspråk om våldets lösning, utan snarare hur de framför sina anspråk. Resterande konversation består inte av flera anspråksformulerare som söker att legitimera sina anspråk genom att referera till deras erfarenhetsbaserade kunskap. Det kan däremot inte uteslutas att de anspråksformulerare som valt att referera till sin erfarenhetsbaserade kunskap får en större betydelse för resterande forumdeltagares konstruktioner av våld i nära relationers lösningar, eftersom det skulle kunna tänkas bidra till resterande forumdeltagares övertygelse i större utsträckning än andra anspråksformulerares formuleringar. På detta sätt kan vem det är som konverserar om våldet få betydelse för våldets lösningar.

5.2.2 Anspråksformuleringar om våldsutövare som lösning

En del forumdeltagare gör anspråk på att den som utövar våldet även är den aktör som kan lösa problemet, oftast genom att gå i terapi eller anskaffa sig en större förståelse för sina känslor. Denna form av anspråksformuleringar kring lösningar har inte varit överhängande i de olika forumtrådarna. Däremot kan utdragen nedan påvisa att själva anspråksformuleringen och forumdeltagarens framträdande verkar vara av större betydelse när forumdeltagarna ska komma överens om och konstruera vad som är en lösning på problemet.

Följande är utdrag från en tråd som har en händelsebeskrivning som innehåller upprepade handlingar av fysiskt våld. Trådstartaren avslutar sitt första inlägg med att beskriva att hennes pojkvän har framfört att han skulle vilja söka hjälp, i form av parterapi, för att lösa situationen. Trådstartaren frågar de andra forumdeltagarna om vad de tror om saken och får flera anspråk på att det är hon som ska lösa problemet genom att lämna sin pojkvän. Andra inlägg i tråden gör dock följande anspråk;

A - Jag skulle inte skaffa barn med en sådan kille, aldrig i livet.[...] Om du absolut vill ge honom en chans till så måste han visa att han vill förändras, parterapin var en bra början. Slår han igen räcker det inte bara med att han ångrar sig. Sådant beteende kan inte vara acceptabelt till att börja med. Det är fullkomligt vidrigt att inte kunna hantera sin ilska på ett bättre sätt.

B - Terapi är jättebra, när det är han själv som föreslår det visar det att han förhoppningsvis är redo att åtgärda vad det är som får honom att bli så utåtagerande. Människor som inte kommer ändra på sig skulle inte ens kunna erkänna att de var i behov av hjälp. Så om du tycker att din kille är värd all hjälp han kan få och ge det en chans till, så ni kan leva bättre tillsammans, så gör det i så fall. Det kan inte skada att testa terapi, det kan lika gärna vara det som fattas. [...] Människor gör ofta fysiskt våld till allvarigare våld än när man skriker på varandra och kallar varandra för elaka saker, dömer varandra eller är irriterade på varandra jämt, går bakom ryggen på varandra, är otrogen. Det är också våldsamt.

B - Hur många ger ny chans till en relation full av otrygghet med bråk, sura miner, lögn och dumma antaganden och massa annat som även det kan kräva terapi? Varför får en person som är fysiskt utåtagerande färre chanser än andra? Om de erkänner problemet och är villiga att bättra sig?

Det behöver inte eskalera med fysiskt våld. Jo kanske om du är med en partner som tänker att han inte behöver hjälp och att hans utåtagerande är ditt fel, då är det en annan sak, men döm inte ut människor som erkänner sina problem och visar att de är villiga att söka hjälp och ta ansvar över sitt agerande.

Både forumdeltagare A och B tillskriver betydelse till att våldstövaren har talat om för den våldsutsatta att det var felaktigt att slå, genom att föreslå att de gemensamt kan gå i terapi, vilket kan tyda på att trådstartarens pojkvän upplever skam och ånger. Således framför A och B att våldstövarens ånger får en stor betydelse för lösningen och tillskriver våldstövaren rollen som lösningsaktör då det blir han som ska göra något åt problemet. Således kan det diskuteras vilken betydelse våldstövarens agerande efter en våldshändelse får för konsekvenser för konstruktionen om våldets lösningar. Om våldstövaren i detta fallet inte hade yttrat sin ånger för det som hände eller om trådstartaren valt att inte ha med våldstövarens yttrande om ånger i sin händelsebeskrivning hade kanske inte forumdeltagarnas anspråk om våldets lösningar sett likadana ut. Varken A eller B får någon som direkt säger emot dem angående deras anspråksformulering. Däremot verkar en forumdeltagare ändra sitt anspråk.

C - Du ska lämna honom.

Speciellt om du vill ha barn.

Han verkar inte vara en lämplig pappa, det är en mycket stor risk att han kommer att skada barnet och dig, psykiskt och fysiskt.

[...] Barn som ser sin mammor bli slagna av sina pappor skadas lika hårt psykiskt som det barn som blir slaget.

C - Parterapi ska ni inte gå i.

I så fall är det han som ska gå i terapi för att lära sig att få kontroll över sig själv och bli mindre våldsam.

Jag tror inte på att det är möjligt, men kanske kan han, om han verkligen vill själv och hittar en vettig psykolog.

Forumdeltagare C gör först en helt annan anspråksformulering än A och B ovan. Cs första inlägg lägger betydelse i vad den våldsutsatta bör göra i situationen för att lösa problemet, vilket anspråksformulerare gör för att övertyga sin publik om att det de säger är logiskt och resonabelt. C kan dock sägas framföra en helt annan anspråksformulering i sitt andra inlägg, då hen menar att våldsutövaren kan vara lösningen på problemet genom att söka hjälp via terapi. På detta sätt kan det antas att någon av A eller Bs inlägg har påverkat C att omvärdera sitt anspråk. Cs nästa inlägg;

(Inlägg till forumdeltagare B från C)

C - Våld i en familj är livsfarligt för ett barn, barnet tar skada psykiskt och fysiskt. [...] Forskning visar att barn som bevittnat att mamman blivit misshandlad blir minst lika skadat psykiskt som ett barn som själv blivit utsatt för fysiskt våld.

Forumdeltagare Cs sista inlägg är direkt riktat till forumdeltagare B samt utformat på ett sätt som gör att det kan antas att forumdeltagare C vill få en slags bekräftelse eller starta en ömsesidig argumentation (Engquist 2013:77) med forumdeltagare B. Forumdeltagare Bs inlägg kan på så vis antas ha påverkat eller till och med ändrat forumdeltagare Cs uppfattning om vem som ska lösa problemet och hur. Både A och B hade samma anspråksformulering då

de båda tillskrev den våldsutövande parten större betydelse för lösningen på problemet. Således kan forumdeltagare Bs framträdande sägas ha varit lyckat och avgörande för Cs konstruktioner om våldets lösningar, då meningen med framträdande är att influera andra (Goffman 1959:23).

5.2.3 Anspråksformuleringar om gemensam interaktion som lösning

Anspråksformuleringar om att båda parter var lösningsaktörer var färre men ändå återkommande i de olika forumtrådarna. Följande utdrag är från en tråd där det framförts en personlig berättelse som innefattat fysiskt våld och motvåld. Utdragen är tagna från en diskussion mellan tre parter där B och C, som presenteras senare, diskonfirerar forumdeltagare As anspråksformulering, genom att framhäva att deras åsikter är rätt och att A har fel (se Engquist 2013:77).

A - Jag säger följande för att fortsätta en diskussion som för mig är intressant. Låt säga att vi sätter dit killen i fråga. En polisanmälning leder till att han får sitta inne för misshandel.

Har vi då löst problemet?

Enligt min mening har vi inte gjort det, då det fortfarande förekommer en risk för att hon utlöser samma beteende hos nästa partner, om det verkligen är så som hon skrivit. Låt säga att nästa kille lämnar henne också, antingen med hjälp av poliseskort eller med resväska.

Har vi då löst problemet?

Nej. Vi har fortfarande inte löst problemet av den enkla anledningen att de har haft samtal där orden ej räcker till. Vi har alltså inte löst problemet eftersom båda uppenbarligen behöver lära sig konflikt- och emotionell hantering. Nej vi har inte löst problemet av den enkla anledning att respekt mellan parterna saknas och handlingen går från lugn till aggressiv.

Så hur ska vi då lösa problemet? Ska vi låsa in alla som blir arga över situationer som saknar ordförråd? För att återkoppla till det jag sa förut om hundar. Ger man en ny hund till en hundägare som pryglat sina hundar?

Om vi bara får henne att vara arbetsvillig och vilja lösa situationen i sin relation har vi även löst problemet. Med det sagt lägger jag lika stor vikt och ansvar på båda parterna i detta fallet. Det vill säga, som jag sagt från början, Om de ändrar grundidén till varför de är ihop och sina beteenden så löser de automatiskt också våldet mellan er.

Forumdeltagaren gör anspråket att det är den våldsutsatta och den som utövar våldet som behöver förändras för att en lösning på problemet ska uppnås. Genom sitt framträdande försöker A övertyga andra forumdeltagare om att deras beteende gentemot varandra har betydelse för lösningen på problemet, vilket innebär att A anser att båda parterna är ansvariga för lösningen på problemet.

Anspråksformuleringar om lösningar i tråden består mestadels av anspråk att den våldsutsatta ska lämna relationen. På detta sätt är utdraget ovan avvikande i sitt anspråk. Det görs dock fler anspråksformuleringar i forumtråden som innefattar att både den våldsutsatta och våldsutövaren kan lösa problemet. Forumdeltagare A får enstaka formuleringar som tyder på bekräftelse angående hans anspråk. Däremot består den övervägande responsen på As anspråk av kritik vilket skulle kunna betyda att As framträdande inte uppskattas av de andra forumdeltagarna, se följande utdrag;

B - Det är ju vanvett gömt bakom fina ord. Du menar att hennes beteende är orsak till hans beteende. Att om hon anstränger sig för att blir mer arbetsvillig så kommer han inte att använda våld, och hon kommer då inte bli slagen. Det sådana tankar som gör att människor stannar i förhållanden där de blir slagna och tänker att det är deras eget fel.

Att han reagerar så är det stora problemet. Ditt resonemang är problematiskt. Det går inte att säkerställa att han slutar slå om hon ändrar sitt beteende. [...]

C - Du har så fel. Om man tillämpar din princip på alla brott, det vill säga att offret bär ansvar för att brottslingen inte ska återfalla i brottslighet, så skulle vårt samhälle inte fungera. Den som blivit mördad skulle ansvara för mördarens handlingar, den som blivit bestulen ansvara för tjuvens

handlingar, den som blivit rånad ansvara för rånarens handlingar osv. Jag antar att du inte skulle tycka likadant om du själv blev utsatt för ett brott, eller hur? Kanske skulle du till och med bli upprörd om någon hävdade att du hade lika stort ansvar, för att du blivit bestulen, slagen eller våldtagen och att problemet kan lösas om du bara är tillräckligt arbetsvillig? [...]

Man kan i så fall undra varför du tycker att skuld och ansvar ska utkrävas av ts som blivit slagen av sin pojkvän. Det ansvar som åligger henne i denna situation är gentemot henne själv, att inte vara kvar i en relation som har gått snett. samt anmäla, så att han inte utsätter någon annan för samma sak.

I framtiden kanske hon träffar någon som klarar av hennes svartsjuka bättre. Tro det eller ej men det finns många killar därute som inte skulle slå sin käresta för att hon tittat i hans telefon.

Enligt det sociala spelet ska uppträdande göras för andras förmån (Goffman 1959:25) vilket kan ge en förklaring till B och Cs bemötande gentemot A, då As anspråksformulering kan anses avvikande och inte stämmer överens med det uppträdande som B och C förväntar sig. Deras fortsatta konversation präglas av argumentation som är allt annat än ömsesidig och baserad på nyfikenhet för varandras perspektiv, vilket gör att de inte kan generera nya perspektiv tillsammans, med hjälp av sina olika ståndpunkter (Engquist 2013:76).

Av konversationen kan det då även tolkas att Goffmans (1959) teorier om det sociala spelet blir något knapphändig i detta sammanhang. Forumdeltagare A verkar inte känna ett behov av att rädda sitt ansikte inför de andra forumdeltagarna. Hur mycket de anspråksformuleringar som syftat till att bekräfta forumdeltagare A spelat in för As ihållande anspråk är svårt att bedöma, men flertalet uppmuntrande kommentarer förekommer inte i konversationen.

Eftersom analys av det empiriska materialet tyder på att forumdeltagare med anspråk som A befinner sig i en större risk att få påhopp eller kritik för sina anspråksformuleringar, skulle det kunna ge en förklaring till varför anspråksformuleringar om både våldsutsatt och våldsutövare som gemensamma lösningsaktörer inte representeras i större utsträckning i materialet. Andra forumdeltagare kan således uppleva det som för riskabelt att uttrycka samma sort av anspråksformulering då de uppenbarligen riskerar att tappa sitt anseende inför

de andra, då en persons publik har makten att frånta personen hens ansikte, vilket även stämmer överens med Neubaum & Krämers (2016) studie om att personer drar sig för att uttrycka avvikande åsikter online för att undvika påhopp. Om så skulle vara fallet i denna specifika konversation skulle det kunna betyda att As framträdande ändå får en betydelse för andra forumdeltagares sociala spel.

6 Avslutande diskussion

Det har med hjälp av analysen kunnat urskiljas hur forumdeltagare i interaktion med varandra, befäster eller omvandlar sina anspråk om våld i nära relationers orsaker och lösningar. Deras konversationer fokuserar främst kring handlingar som de ansåg vara orsaker eller lösningar, som någon eller båda av aktörerna har eller ska utföra. På så sätt kan deras anspråk sägas ha en starkare förankring i vem det är som ska göra något, än vad det är som ska göras. Genom sin konversation framhävde de vilken av parterna, eller båda, som var orsaks- och lösningsaktör. Gemensamma nämnare för forumdeltagarnas anspråk om våld i nära relationers orsaker och lösningar kan således sägas utgå från tre komponenter, där våldsutsatt, våldsutövare eller deras gemensamma interaktion mellan parterna varit betydelsefull.

I sina konversationer har de bekräftat eller diskonfirerat varandras anspråksformuleringar, vilket fått dem att hålla fast vid eller förändra sina konstruktioner. I relation till frågeställningarna har det i analysen kunnat påvisas att det förekommer tre olika sätt för hur det sociala spelet kan eller inte kan ha betydelse för forumdeltagarnas anspråk på våld i nära relationers orsaker och lösningar.

Forumdeltagare som inte haft allt för olika konstruktioner om våldets lösningar eller orsaker verkar ha haft en större tendens att forma sina anspråksformuleringar efter andra forumdeltagares anspråk. För att exemplifiera kan forumdeltagare under rubriken *Anspråksformuleringar om våldsutövare som orsak* samt rubriken *Anspråksformuleringar om våldsutsatta som lösning* vara till hjälp. Båda dessa avsnitt tyder på att det sociala spelet som pågår i forumdeltagarnas konversation kan skapa en smittoeffekt på forumdeltagarnas anspråksformuleringar, där de börjar använda sig av liknande eller till och med samma resonemang och begrepp för att framföra sina anspråk, vilket kan antas få betydelse för deras konstruktioner om våldets orsaker och lösningar.

En annan aspekt av hur det sociala spelet kan påverka forumdeltagarnas anspråk och kanske den mest intressanta visade sig under rubriken *Anspråksformuleringar om våldsutövaren som lösning*. I detta avsnitt blev det tydligt att forumdeltagares anspråksformuleringar kan få andra forumdeltagare att ändra sina anspråk om våld i nära relationers lösningar. En forumdeltagare har först uppfattningen att den våldsutsatta ska agera lösningsaktör genom att lämna våldsutövaren men ändrar sedan sin uppfattning till att våldsutövaren ska gå i terapi för att lösa problemet. Det kan i detta avseende tolkas som att forumdeltagarens ändring av sitt anspråk främst beror på en annan forumdeltagare då hen söker starta en dialog om betydelsen av våld i ett barns uppväxt.

När forumdeltagarnas olika konstruktioner av våldets orsaker och lösningar snarare befann sig på två ytterligheter, hamnade de i konflikt, vilket visade sig under rubrikerna *Anspråksformuleringar om gemensam interaktion som orsak* och *Anspråksformuleringar om gemensam interaktion som lösning*. Forumdeltagarna som hamnade i konflikt verkade inte lyckas övertyga varandra trots intensivt engagemang, utan det kunde istället tolkas som om deras anspråksformuleringar befäste deras egna konstruktioner om våldets orsaker och lösningar inför dem själva. Då tonen i konversationen i dessa sammanhang även kan sägas ha blivit otrevlig kan det ifrågasättas om Goffmans (1959) teorier om det sociala spelet gick att applicera på dessa specifika situationer. Även det första utdraget som presenterats i analysen kan utifrån ett perspektiv sägas gå stick i stäv med teorin om det sociala spelet, då forumdeltagaren uttryckligen framförde i sin anspråksformulering att hen inte brydde sig om resterande personers uppfattningar. Samtidigt påvisar samma kommentar att det finns ett socialt spel att ta hänsyn till, då hen uppenbarligen känner ett behov av att försvara sitt framträdande. Det var dock mer undantag än regel att forumdeltagarna bröt mot det sociala spelet. Likgiltigheten som dock förekom inför det sociala spelet kan inte uteslutas ha ett samband med forumdeltagarnas val att vara anonym eller använda alias. På detta sätt kan det ses som en begränsning i studien att det förekommer en variation mellan anonymitet och alias. Forumdeltagarnas anspråksformuleringar och sociala spel bör kunna ses som beroende av denna kontext. Så här i efterhand förekommer reflektioner om att Goffmans (1959) teorier om det sociala spelet möjligen hade kunnat vara bättre applicerbara på internetforum där det förekommer alias eller till och med fysiska namn, som exempelvis Facebook. På det sättet hade forumdeltagarna kanske varit mer beroende av sina anspråksformuleringar gentemot varandra då deras online identiteter går att koppla till deras offline identiteter. Samtidigt hade

det blivit mer problematiskt ur ett etiskt perspektiv då ett övergripande ämne för denna undersökningen har varit våld i nära relationer.

Studien är även baserad på forumtrådar där en person som kan betraktas som våldsutsatt har inlett konversationen genom att återge sin egna version av den våldshändelse som ägt rum. Under arbetets gång har det reflekterats över att forumdeltagarnas anspråk och sociala spel antagligen hade sett ganska annorlunda ut om det var en person som skulle kunna betraktas som våldsutövare som hade sökt hjälp för sina våldstendenser på forumet, vilket då även kan antas hade fått större konsekvenser för hur forumdeltagarnas konstruktioner om våldets orsaker och lösningar hade betraktats i denna studie.

Slutligen kan en intressant aspekt från analysen poängteras för att knyta an till arbetets problemformulering. Kritiken mot socialtjänst och jourer som arbetar mot och med våld var att de kan sägas förstå våldet på ett begränsat sätt (Mattsson 2013:150), vilket kan få konsekvenser för hur våldsutsatta och våldsutövare blir bemötta eller vad för hjälp samhället är villig att erbjuda dem. Av analysen i denna studie blir det tydligt hur olika uppfattningar om våldet får oss att betrakta dess orsaker och lösningar annorlunda. Under rubriken *Anspråksformuleringar om gemensam interaktion som lösning* hamnar forumdeltagarna i en debatt och den tydliga gränsen för vem av aktörerna som använt motvåld och kan betraktas som våldsutsatt suddas ut. Är aktören som började använda psykiskt våld att betrakta som våldsaktör eller är aktören som svarade på det psykiska våldet med fysiskt våld att betrakta som våldsaktör? Vem kan betraktas som vad?

I detta avseende utmanar analysen av forumdeltagarnas anspråksformuleringar våra konstruktioner om våld. Vår samhällliga kategorisering av vilket våld som är mer tillåtet än något annat kommer på så vis till ytan och våra konstruktioner om våldsnormer träder fram, vilket kan anses viktigt för socionomer som bör ha ett analytiskt och kritiskt perspektiv i det samhällliga befästandet av normer.

Referenser

Ahrne, Göran & Svensson, Peter (red). (2011). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber AB

Ahrne, Göran & Svensson, Peter. (2011). Kvalitativa metoder i samhällsvetenskapen. I Ahrne, Göran & Svensson, Peter (red). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber AB

Bailis, Peter. Kwon, Albert & Wilcox, James. (2018). Research for Practice: Private Communication; Highlights in System Verification.

Communications of the ACM. 61 (2) 46-49.

(Hämtad: 2018-05-10)

<http://eds.b.ebscohost.com.ludwig.lub.lu.se/eds/detail/detail?vid=15&sid=a57ec085-c1b8-4982-8f94-671125f285f2%40sessionmgr4008&bdata=JnNpdGU9ZWRzLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d#AN=127712852&db=bth>

Berg, Martin. (2011). Netnografi. I Ahrne, Göran & Svensson, Peter (red). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber AB

Berg, Martin. (2015). *Netnografi - Att forska om och med internet*. Lund: Studentlitteratur AB

Bohlin, Margareta & Gurdal, Sevtap. (2016). Social mobilisering och organisering via sociala medier. I Daneback, Kristian Sorbring, Emma (red). *Socialt arbete och internet - Att förstå och hantera sociala problem på nya arenor*. Stockholm: Liber AB

Boréus, Kristina. (2011). Diskursanalys. I Ahrne, Göran & Svensson, Peter (red). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber AB

Boréus, Kristina. (2011). Texter i vardag och samhälle. I Ahrne, Göran & Svensson, Peter (red). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber AB

Bryman, Alan. (2008). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2. uppl. Stockholm: Liber AB

Cato, Fanny. Börjesson, Mats & Palmblad, Eva. (2016). Självhjälpsgrupper som erfarenhetsutbyte och testa-dig-själv. I Daneback, Kristian Sorbring, Emma (red). *Socialt arbete och internet - Att förstå och hantera sociala problem på nya arenor*. Stockholm: Liber AB

Daneback, Kristian & Sorbring, Emma (2016). Inledning. I Daneback, Kristian Sorbring, Emma (red). *Socialt arbete och internet - Att förstå och hantera sociala problem på nya arenor*. Stockholm: Liber AB

Edgell, Penny. Hull, Kathleen. Green, Kyle & Winchester, Daniel. (2016). Reasoning Together Through Telling Stories How People Talk about Social Controversies. *Qualitative Sociology*, 39 (1):1-26.

(Hämtad: 2018-05-14)

<http://eds.b.ebscohost.com.ludwig.lub.lu.se/eds/detail/detail?vid=13&sid=a57ec085-c1b8-4982-8f94-671125f285f2%40sessionmgr4008&bdata=JnNpdGU9ZWRzLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d#AN=112813192&db=a9h>

Engquist, Anders. (2013). *Om konsten att samtala*. 5. uppl. Lund: Studentlitteratur AB

Frenzel, Anna. (2014) *Brott i nära relationer En nationell kartläggning*.

Rapport/Brottsförebyggande rådet: 8. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

(Hämtad 2018-05-31)

<https://www.bra.se/brott-och-statistik/statistik-utifran-brottstyper/vald-i-nara-relationer.html>

Goffman, Erving. (1959). *Jaget och maskerna - En studie i vardagslivets dramatik*. 5. uppl. Stockholm: Nordstedts förlagsgrupp AB

Guvå, Gunilla & Hylander, Ingrid. (2003) *Grundad teori - ett teorigenererande forskningsperspektiv*. Stockholm: Liber AB

Isdal, Per. (2000). *Meningen med våld*. Stockholm: Gothia Fortbildning AB

Jönson, Håkan. (2010). *Sociala problem som perspektiv - En ansats för forskning & socialt arbete*. Malmö: Liber AB

Karlsson, Magnus (2011). Mobilisering genom självhjälpgrupper. I Denvall, Verner, Heule, Cecilia & Kristiansen, Arne (red). *Social mobilisering -En utmaning för socialt arbete*. Malmö: Gleerups Utbildning AB

Lalander, Philip. (2011). Observationer och etnografi. I Ahrne, Göran & Svensson, Peter (red). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber AB

Li, Siyue & Feng, Bo (2015). What to Say to an Online Support-Seeker? The Influence of Others' Responses and Support- Seekers' Replies. *Human Communication Research*. 41 (3):303-326.

(Hämtad: 2018-06-15)

<http://eds.a.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=2&sid=a57ec085-c1b8-4982-8f94-671125f285f2%40sessionmgr4008&bdata=JnNpdGU9ZWRzLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d#AN=103266014&db=bth>

Lind, Rolf. (2014). *Vidga vetandet - En introduktion till samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur AB

Loseke, Donileen R. (2003/2010). *Thinking about social problems*. New Jersey: Transaction Publishers

Markham, Annette & Buchanan, Elizabeth (2012). *Ethical decision-making and Internet research. Recommendations from the AoIR ethics working committee (version 2.0)*.

(Hämtad 2018-04-30)

<https://aoir.org/reports/ethics2.pdf>

Mattsson, Tina (2013). Motstånd och neutralisering. Kön, makt och professionalitet i arbetet med våld i nära relationer. *Socialvetenskaplig tidskrift*. 20 (3-4): 150-167

(Hämtad: 2018-07-31)

<http://journals.lub.lu.se/index.php/svt/article/view/15748/14231>

Meeuwisse, Anna & Swärd, Hans. (2013). Introduktion: Vad är ett socialt problem?. I

Meeuwisse, Anna & Swärd, Hans (red). *Perspektiv på sociala problem*. Stockholm: Natur & Kultur

Muehlenhard, Charlene & Kimes, Leigh Ann. (1999). The Social Construction of Violence: The Case of Sexual and Domestic Violence. *Personality & Social Psychology Review*

(Lawrence Erlbaum Associates). 3 (3): 234-245

(Hämtad: 2018-06-15)

<http://eds.a.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=6&sid=a57ec085-c1b8-4982-8f94-671125f285f2%40sessionmgr4008&bdata=JnNpdGU9ZWRzLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d#AN=3349462&db=bth>

Neubaum, German & Krämer, Nicole. (2016). What Do We Fear? - Expected Sanctions for Expressing Minority Opinions in Offline and Online Communication. *Communication Research*. 45 (2):139-164.

(Hämtad: 2018-06-15)

<http://eds.a.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=8&sid=a57ec085-c1b8-4982-8f94-671125f285f2%40sessionmgr4008&bdata=JnNpdGU9ZWRzLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d#AN=127424385&db=bth>

Regeringens skrivelse. (2016/17:10). En nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. *I Makt, mål och myndighet - feministisk politik för en jämställd framtid*.

Rennstam, Jens & Wästerfors, David. (2015). *Från stoff till studie - Om analysarbete i kvalitativ forskning*. Lund: Studentlitteratur AB

Sahlin, Ingrid. (2013). Sociala problem som verklighetskonstruktioner. I Meeuwisse, Anna & Swärd, Hans (red). *Perspektiv på sociala problem*. Stockholm: Natur & Kultur

SFS 2014:322. *Brottsskadelag*

Shiller, Robert. (1995). Conversation, Information, and Herd Behavior. *The American Economic Review*. 85 (2):181-185.

(Hämtad: 2018-06-15)

<http://eds.b.ebscohost.com.ludwig.lub.lu.se/eds/detail/detail?vid=11&sid=a57ec085-c1b8-4982-8f94-671125f285f2%40sessionmgr4008&bdata=JnNpdGU9ZWRzLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d#AN=edsjsr.2117915&db=edsjsr>

Spector, Malcolm & Kitsuse, John. (2001). *Constructing Social Problems*. New Jersey: Transaction Publishers

Sunesson, Sune. (2006). Socialt arbete som internationellt forskningsområde. I Meeuwisse, Anna. Sunesson, Sune & Swärd, Hans (red). *Socialt arbete - En grundbok*. Stockholm: Natur och Kultur

Svedmark, Eva. (2012). Att skydda individen från skada - En forskningsetisk balansakt. I Hildur Kalman & Veronica Lövgren (red). *Etiska dilemman - forskningsdeltagande, samtycke och utsatthet*. Malmö: Gleerups Utbildning AB

Svensson, Peter & Ahrne, Göran. (2011). Att designa ett kvalitativt forskningsprojekt. I Ahrne, Göran & Svensson, Peter (red). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber AB

Vetenskapsrådet (u.å.) *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*.

(Hämtad: 2018-04-20)

<http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>

Wide, Sverre. (2011). Erving Goffman: Yta, djup och socialitet. I Lindblom, Jonas & Stier, Jonas (red). *Det socialpsykologiska perspektivet*. Lund: Studentlitteratur AB